

Integracija izbjeglica

Vidović, Andrea Matea

Master's thesis / Diplomski rad

2016

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj:

University of Split, Faculty of Civil Engineering, Architecture and Geodesy / Sveučilište u Splitu, Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:123:919744>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-03-10**

Repository / Repozitorij:

[FCEAG Repository - Repository of the Faculty of Civil Engineering, Architecture and Geodesy, University of Split](#)

UNIVERSITY OF SPLIT

Sveučilište u Splitu
Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije
Diplomski studij arhitekture
Diplomski rad: Integracija izbjeglica
Student: Andrea Matea Vidović
Mentor: red.prof. Hrvoje Njirić, dia
Komentor: Ana Dana Beroš, dia
Konzultant za konstrukciju: doc. Hrvoje Smoljanović, dr.sc.

01

UVOD

02

KOMENTORSKI RAD

03

URBANIZAM

04

ARHITEKTURA

05

DETALJI

1. Uvod
2. Teritorijalna razina
  - 'Pop up' naselje
  - 'Plug in' naselje
  - 'Pin up' naselje
3. Analiza lokacija i modela naselja
  - Dugopolje: Model A i B
  - Sinj: Model A i B
  - Kaštela

01

UVOD

U V O D

Trenutno, Europa se nalazi u teškoj situaciji smještanje i integracije velikog broja izbjeglica. Otvaraju se velika pitanja: Gdje ih smjestiti? Što im omogućiti? Kako ih uključiti u društveni život zajednice? Na koji način motivirati lokalno stanovništvo na suosjećanje i socijalizaciju s novopridošlim izbjeglicama?

Samo jedna trećina izbjeglica u svijetu živi u izbjegličkim logorima. Polovica ostalih živi u urbanim naseljima, a druga polovica u ruralnim područjima. Veliki broj ljudi koji želi pobjeći iz zemalja pogođenih ratom, ipak ostaju doma, preuzimajući veliki životni rizik, upravo zbog nehumanih uvjeta - loših sanitarnih i higijenskih uvjeta, nedostatka privatnosti, te nemogućnosti napredovanja u izbjegličkim logorima.

UNHCR - The UN Refugee Agency, smatra da su izbjeglički logori nužni, ali nisu prirodna socijalna struktura. Integriranje izbjeglica u zajednicu bi trebao biti kroz puno prirodniji način življenja, omogućiti izbjeglicama rad i doprinos društvu, te osobno napredovanje.

Otkako je Zapadna Balkanska ruta zatvorena, izbjeglice su zapele u Grčkoj, na granici s Makedonijom. Već tri mjeseca prosvjeduju zbog zatvaranja granica i bivanja na istom mjestu. Postoji velika mogućnost otvaranja Jadranske rute, koja bi vodila od Grčke, preko Makedonije, Crne Gore, do Hrvatske, odnosno primorskog dijela Hrvatske, pa sve do Slovenije i dalje. Takva mogućnost otvara sagledavanje mogućih lokacija za prihvata i integraciju izbjeglica iz bliže perspektive.

Također, treba uzeti u obzir da većina izbjeglica gleda na Hrvatsku samo kao tranzitnu točku, kojom prolaze do zapadno-europskih zemalja. Međutim, Hrvatska sada ima obvezu do kraja 2017. godine zbrinuti minimalno 1700 izbjeglice, ali i također one koji budu deportirani iz drugih zemalja, u slučaju da je zemlja u kojoj su prvo registrirani Hrvatska.

Konačno, ideja je kroz arhitektonski proces stvoriti naselje, novu tipologiju stanovanja za izbjeglice, koja omogućava normalan život, te potpunu integraciju, a ne asimilaciju sa lokalnim stanovništvom. Dolazak u novo i nepoznato društvo kompleksan je proces koji duboko utječe kako na pridošlice tako i na lokalno društvo.

Uzimajući u obzir je arhitektura proces, prije nego forma, je upravo ono što čini razliku između kampa i urbane forme koju nazivamo naseljem.

TERITORIJALNA RAZINA

Potrebno je propitati područja za smještaj izbjeglica. Da li je to pusti prostor, gdje će izrasti 'POP UP' selo izbjeglica, izoliran od okoline, ili možda 'PLUG IN' logor inkorporiran u satelitska naselja većih gradova, ili su to pak 'PIN UP' naselja zakačena na marginama velikih gradova? Koji je od ovih načina najispravniji za funkcionalnu simbiozu izbjeglica i domaćina? Koji način najviše odgovara izbjeglicama, i što oni zapravo trebaju i žele? Kakva je ovojnica između njih i okoline, nepropusna, polupropusna ili da li postoji uopće?

'POP UP' naselje

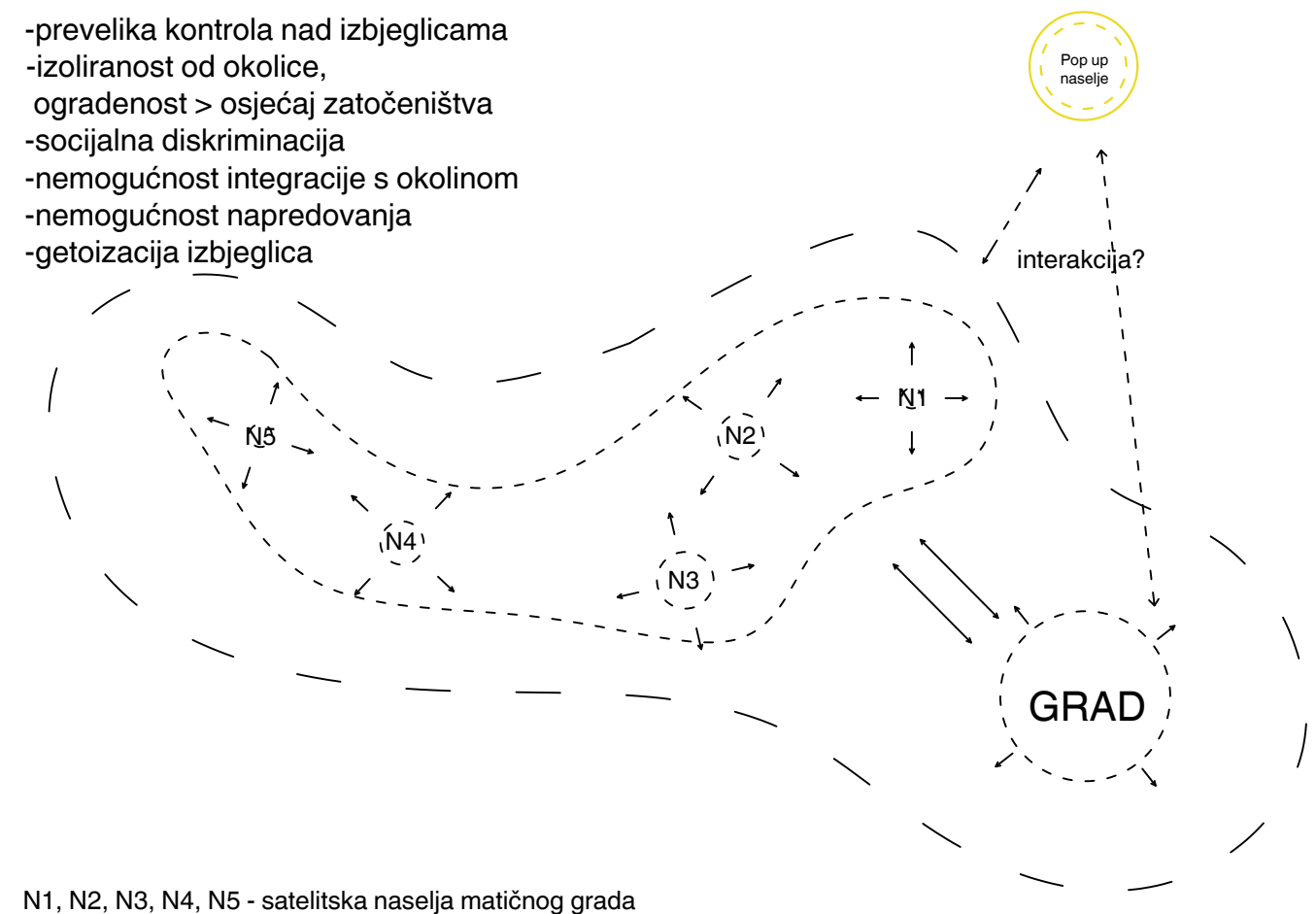
Projektiranje izbjegličkog naselja na osami, ali u neposrednoj blizini većeg grada i njegovih satelitskih naselja. Naselje kao 'tabula rasa', to jest stvaranje zametka naselja nekog budućeg grada.

+ POZITIVNE STRANE:

- lakša kontrola (radi sprječavanja eventualnih sukoba)
- mogućnost nastajanja i širenja budućeg 'grada'

- NEGATIVNE STRANE:

- prevelika kontrola nad izbjeglicama
- izoliranost od okoline,
- ogradenost > osjećaj zatočeništva
- socijalna diskriminacija
- nemogućnost integracije s okolinom
- nemogućnost napredovanja
- getoizacija izbjeglica

N1, N2, N3, N4, N5 - satelitska naselja matičnog grada

Sve spomenute negativne strane ovakvog modela naselja povlače za sobom općenito nezadovoljstvo izbjeglica sredinom u kojoj se nalaze, što rezultira razvojem kriminala, odnosno getoizacijom. Vrlo su male šanse da stvaranjem sirijskog, afganistanskog ili iračkog naselja bez lokalnog konteksta i direktne interakcije s lokalnim stanovništvom, može nečim dobrim rezultirati.

'PLUG IN' naselje

Satelitska naselja su dobra podloga za prihvatanje izbjegličkog naselja, jer imaju uglavnom osnovne funkcije kao i svaki veći grad, ali i više prostora za napredak i širenje. Tako da bi integracija bila omogućena, a i širenje naselja u prostornom i socijalno-ekonomskom smislu.

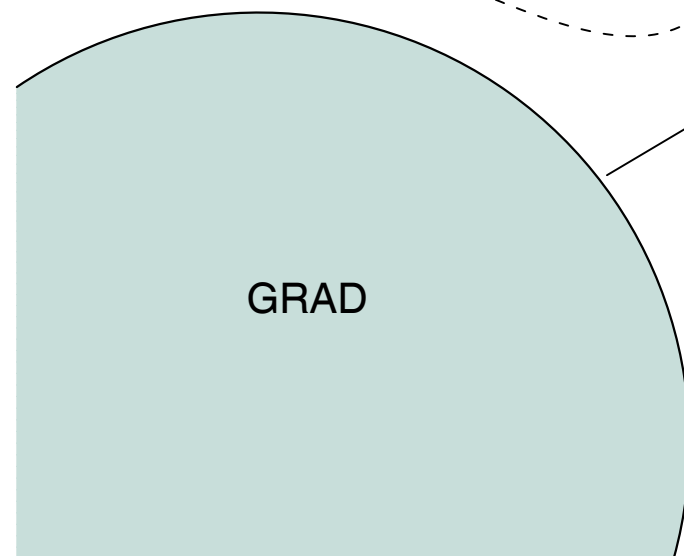
Postavljanje izbjegličkog naselja u matricu satelitskog naselja većeg grada. Na taj način omogućena je lakša interakcija i integracija s lokalnim stanovništvom, te širenje satelitskog naselja.

+ POZITIVNE STRANE:

- mogućnost socijalne integracije s lokalnim stanovništvom
- mogućnost interakcije s okolinom
- mogućnosti napredovanja u toj sredini (zaposlenje, obrazovanje itd)
- postignuta veća kvaliteta života u socijalnom i emocionalnom smislu
- moguće širenje i tehnološki napredak tog satelitskog naselja
- veća propusnost 'granice' logora i okoline

- NEGATIVNE STRANE:

- eventualni sukobi izbjeglica i lokalnog stanovništva (diskriminacija)

'PIN UP' naselje

Postavljanje izbjegličkog naselja na margini većeg grada.

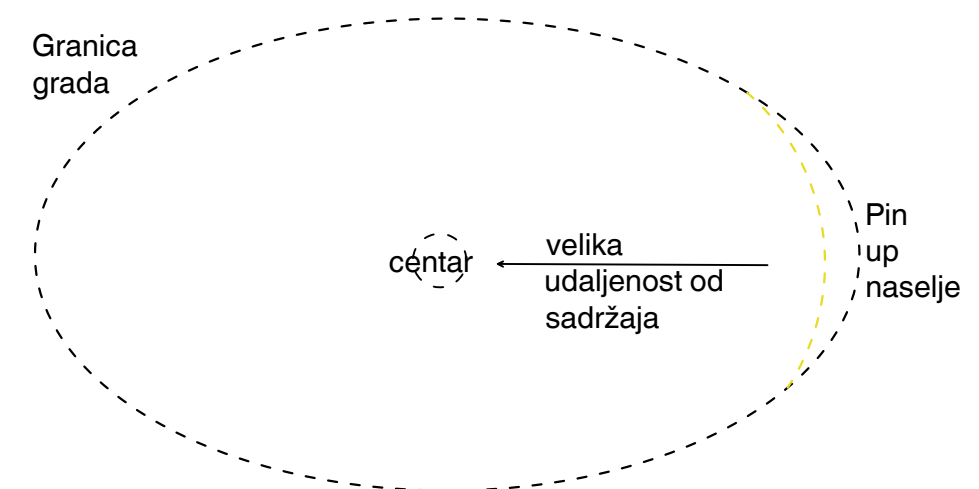
+ POZITIVNE STRANE:

- mogućnost socijalne integracije s lokalnim stanovništvom
- mogućnost interakcije s okolinom
- mogućnosti napredovanja u toj sredini (zaposlenje, obrazovanje itd)
- postignuta veća kvaliteta života u socijalnom i emocionalnom smislu

- NEGATIVNE STRANE:

- eventualni sukobi izbjeglica i lokalnog stanovništva
- mogućnost nastanka 'slumova'
- sporija interakcija, time i sporija integracija (rezultat: stvaranje slumova)

Zbog centralizirane strukture gradova u Hrvatskoj, moguće je da se na njihovim marginama ne nalaze sadržaji koji bi omogućili brzu interakciju i integraciju izbjeglica i lokalnog stanovništva. Štoviše, postoji mogućnost da se pojača već postojeći jaz, upravo zbog nastanka naselja na rubu grada, što vodi nastanku 'slumova', odnosno getoizaciji.

ANALIZA MODELA NASELJA

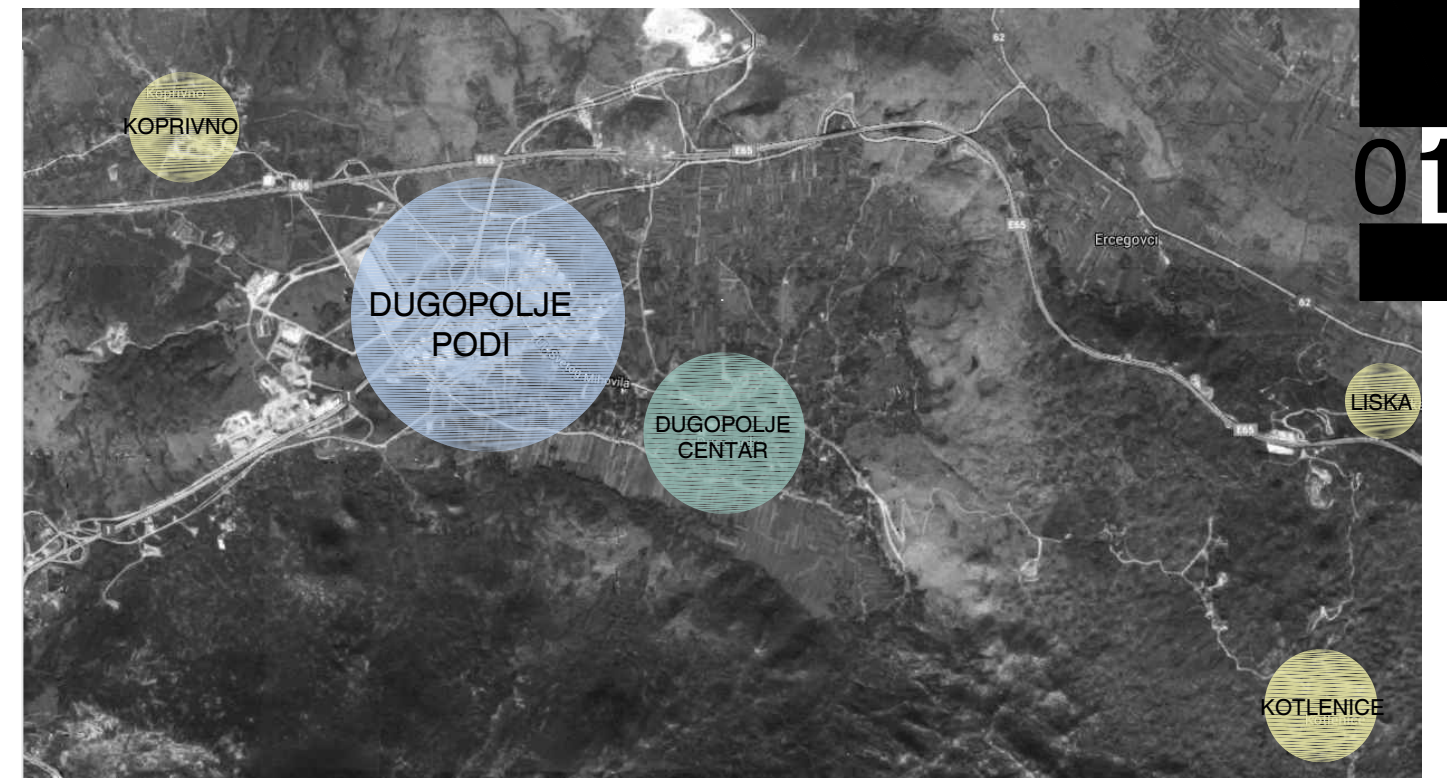
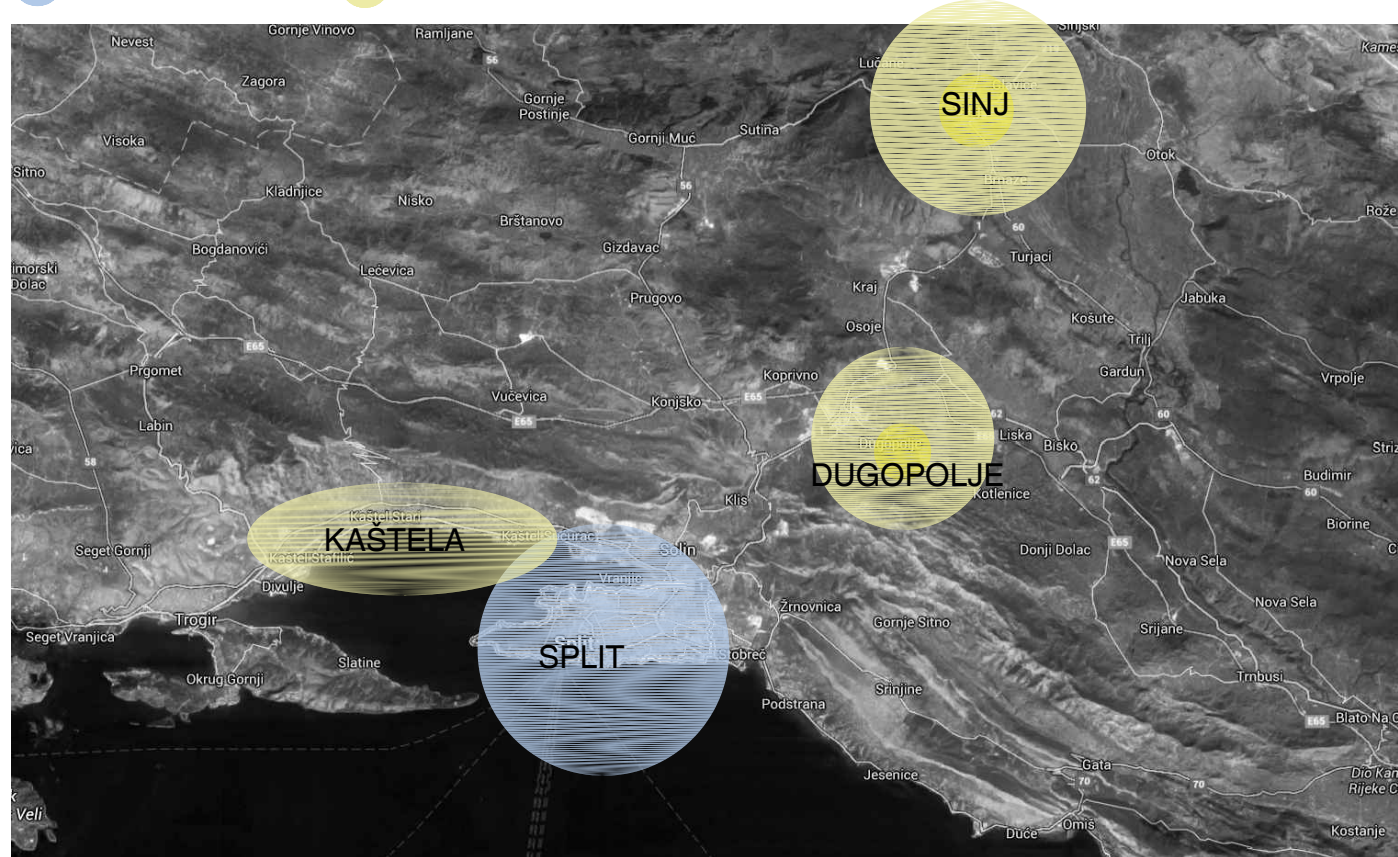
Kroz analizu je istraženo je 6 modela naselja za izbjeglice, točnije dvije varijante naselja : DIFUZNO i INTEGRALNO, u 3 postojeća satelitska naselja matičnog grada Splita: Dugopolje, Sinj i Kaštela. Osim ovih naselja, analizirani su i drugi gradovi kao Omiš i Trogir,

no zbog svoje guste strukture i nemogućnosti širenja, odbačeni su kao potencijalna mjesta prihvata izbjegličkog naselja.

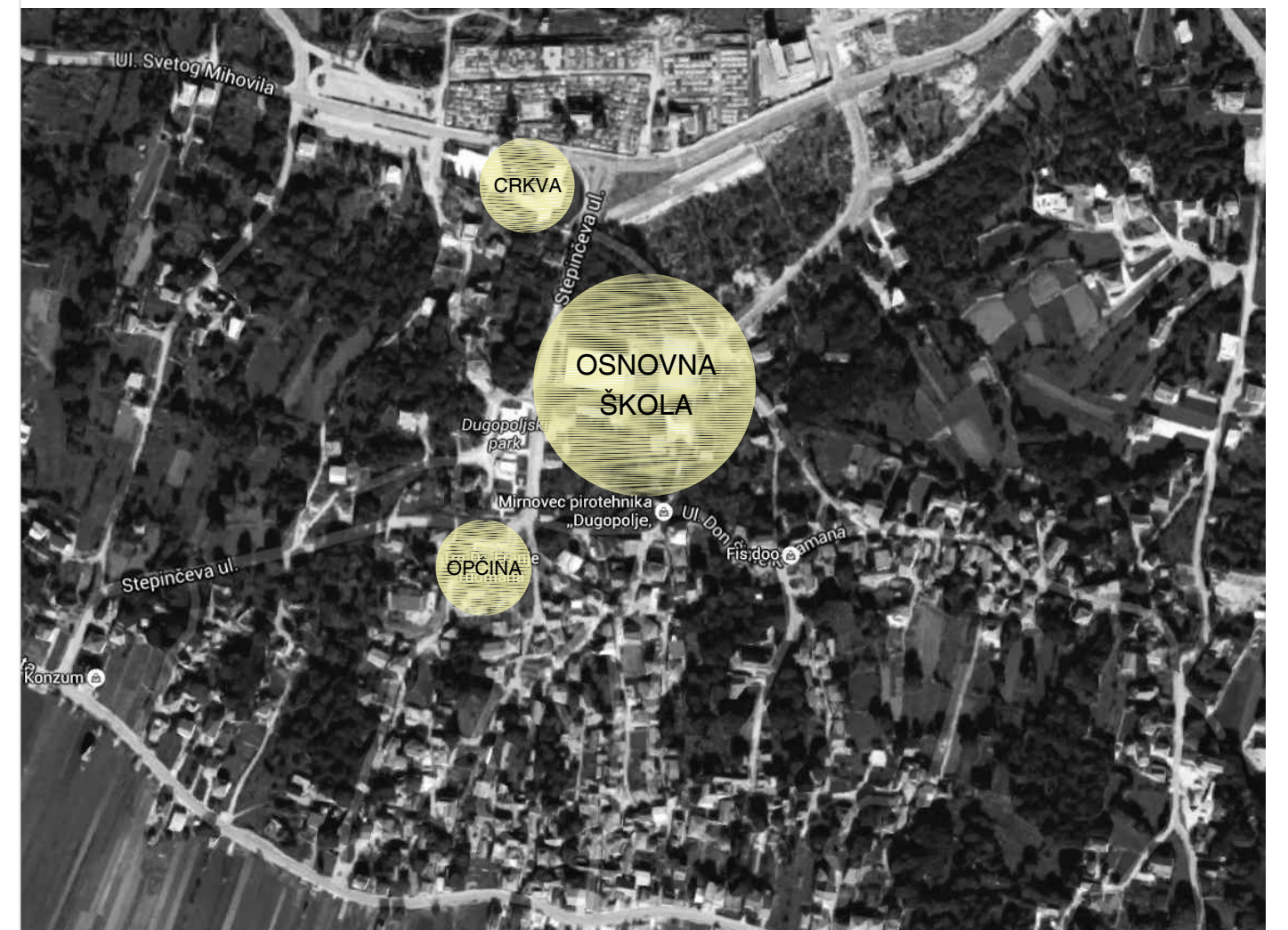
DUGOPOLJE

Općina Dugopolje ima 3 500 stanovnika, od čega je njih 3 100 u naselju Dugopolje, a ostatak stanovništva je u sporednim naseljima : Koprivno, Kotlenice i Liska. U Dugopolju se nalazi jedna od najvećih hrvatskih poslovnih zona: Dugopolje-Podi te je jedna od najrazvijenijih općina u Republici Hrvatskoj. Također, to je općina koji se u Hrvatskoj najbrže razvija, što je čini potencijalno pogodnim mjestom za prihvata izbjegličkog naselja.

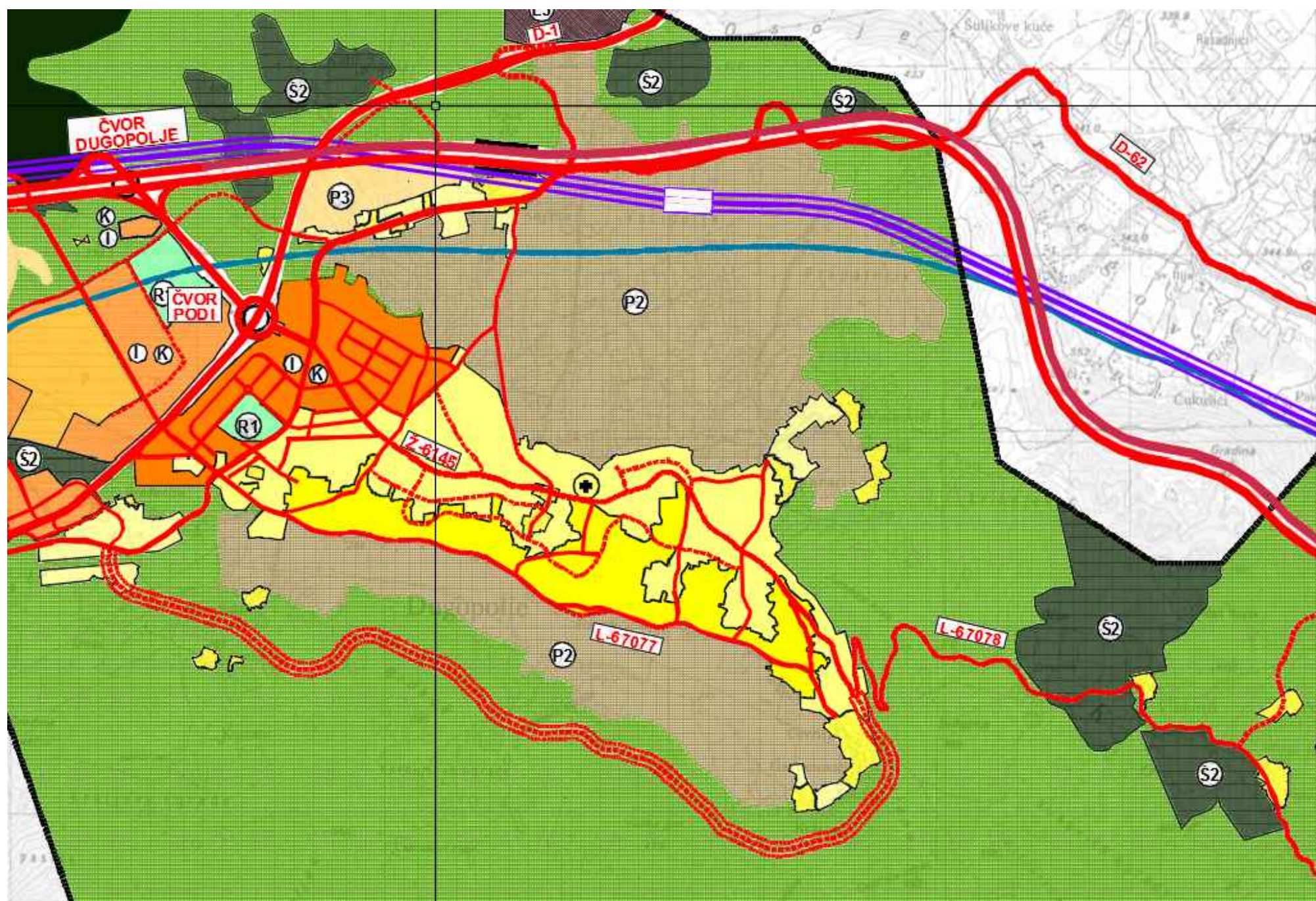
● Matični grad - Split ● Satelitska naselja matičnog grada

Općina Dugopolje

Satelitska snimka centra Dugopolja

POVRŠINE ZA RAZVOJ I UREĐENJE

RAZVOJ I UREĐENJE POVRŠINA NASELJA

GRAĐEVINSKO PODRUČJE NASELJA

- IZGRAĐENI DIO GRAĐEVINSKOG PODRUČJA NASELJA
- NEIZGRAĐENI DIO GRAĐEVINSKOG PODRUČJA NASELJA

RAZVOJ I UREĐENJE POVRŠINA IZVAN NASELJA

GOSPODARSKA NAMJENA

- IZGRAĐENI DIO PROIZVODNO - POSLOVNE NAMJENE
- NEIZGRAĐENI DIO PROIZVODNO - POSLOVNE NAMJENE
- UGOSTITELJSKO - TURISTIČKA NAMJENA
- POVRŠINA ZA ISKORIŠTAVANJE MINERALNIH SIROVINA
E3 - eksploatacija kamena
- PODRUČJE NA KOJEM JE PREDVIDENA GRADNJA VJETROELEKTRANA
E1 - energetska
- ŠPORTSKO REKREACIJSKA NAMJENA

POLJOPRIVREDNO TLO ISKLJUČIVO OSNOVNE NAMJENE

- VRJEDNO OBRADIVO TLO
- OSTALA OBRADIVA TLA

ŠUMA ISKLJUČIVO OSNOVNE NAMJENE

- ZAŠTITNA ŠUMA
- OSTALO POLJOPRIVREDNO TLO, ŠUME I ŠUMSKO ZEMLJIŠTE

Prostorni plan uređenja općine Dugopolje - Karta namjena

MODEL A: INTEGRALNO NASELJE, DUGOPOLJE

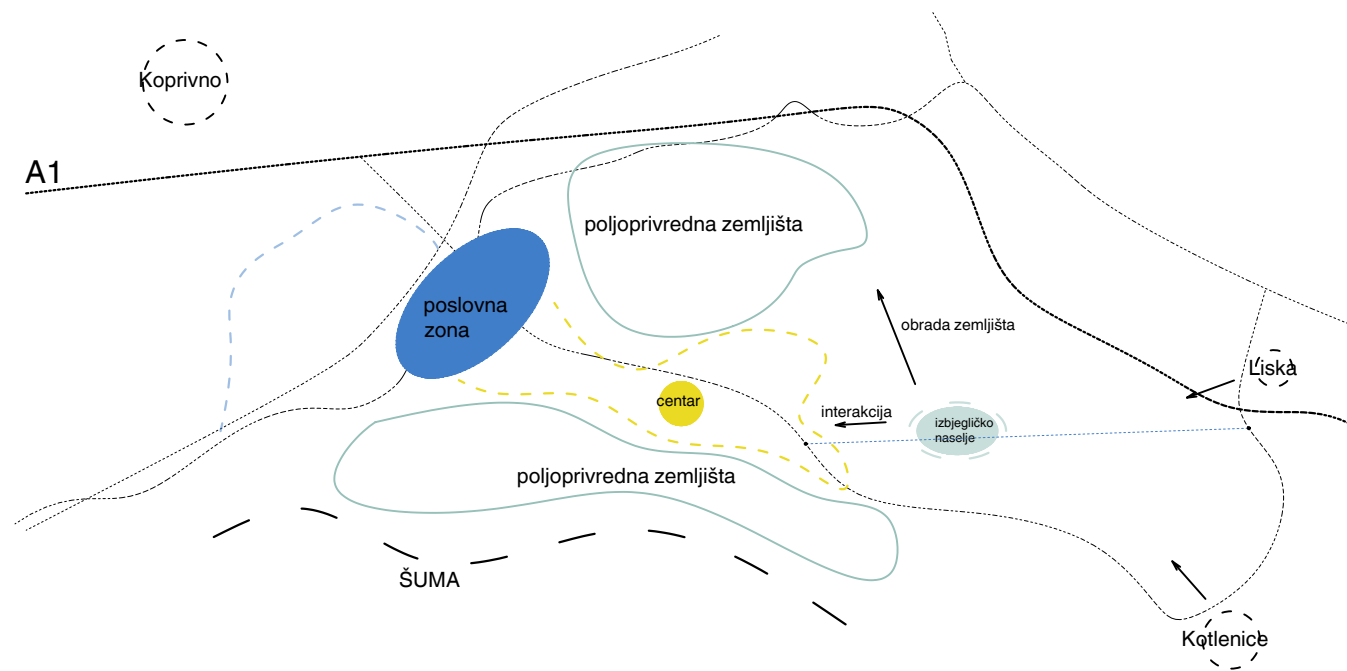
Integralno izbjegličko naselje je jedinstveno naselje zakačeno na jedan dio Dugopolja, te djeluje kao spona između rascjepkanih naselja općine Dugopolje.

+ POZITIVNE STRANE:

- relativna samoodrživost naselja (zapošljavanje izbjeglica u samom naselju- npr. učitelj u školi)
- lakša kontrola
- polupropusna granica>integracija
- mogućnost prenamjene u poslovno naselje kao nastavak Dugopolje-Podi 'nakon izbjeglica'

- NEGATIVNE STRANE:

- relativna izolacija od lokalnog stanovništva - nema integracije
- oduzimanje površine već postojećim sadržajima
- mogućnost nastajanja izbjegličkog 'sluma'

MODEL B: DIFUZNO NASELJE, DUGOPOLJE

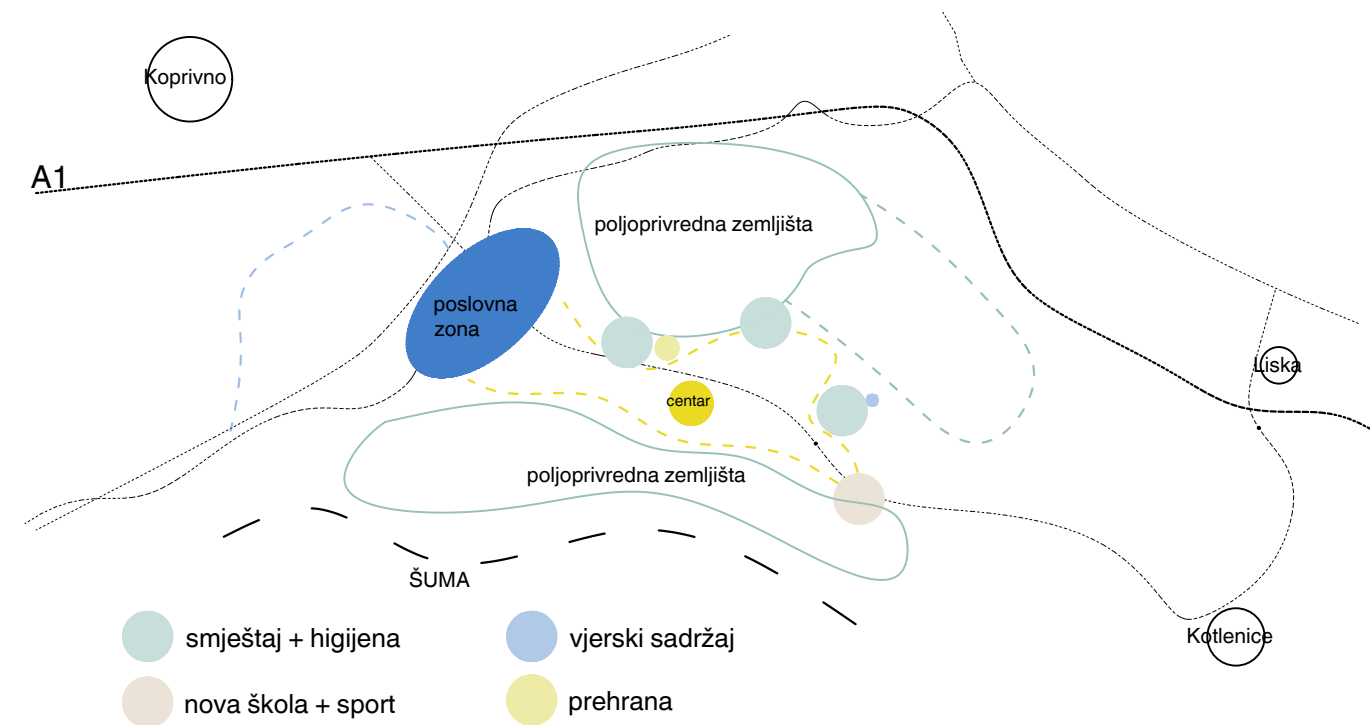
Difuzno izbjegličko naselje je podijeljeno na više dijelova, ovisno o potrebnim sadržajima u Dugopolju. Na taj način omogućena je bolja interakcija jer je membrana u potpunosti propusna.

+ POZITIVNE STRANE:

- nema granice (potpuno propusna)
- odlična integracija u lokalnu zajednicu (i djece i odraslih)
- mogućnost šireg zaposlenja i obrazovanja
- mogućnost brže i lakše prenamjene sadržaja svih ili pojedinih dijelova 'nakon izbjeglica'
- faznost gradnje
- faznost prenamjene

- NEGATIVNE STRANE:

- nemogućnost kontroliranja kontakta izbjeglica i lokalnog stanovništva (mogući sukobi)

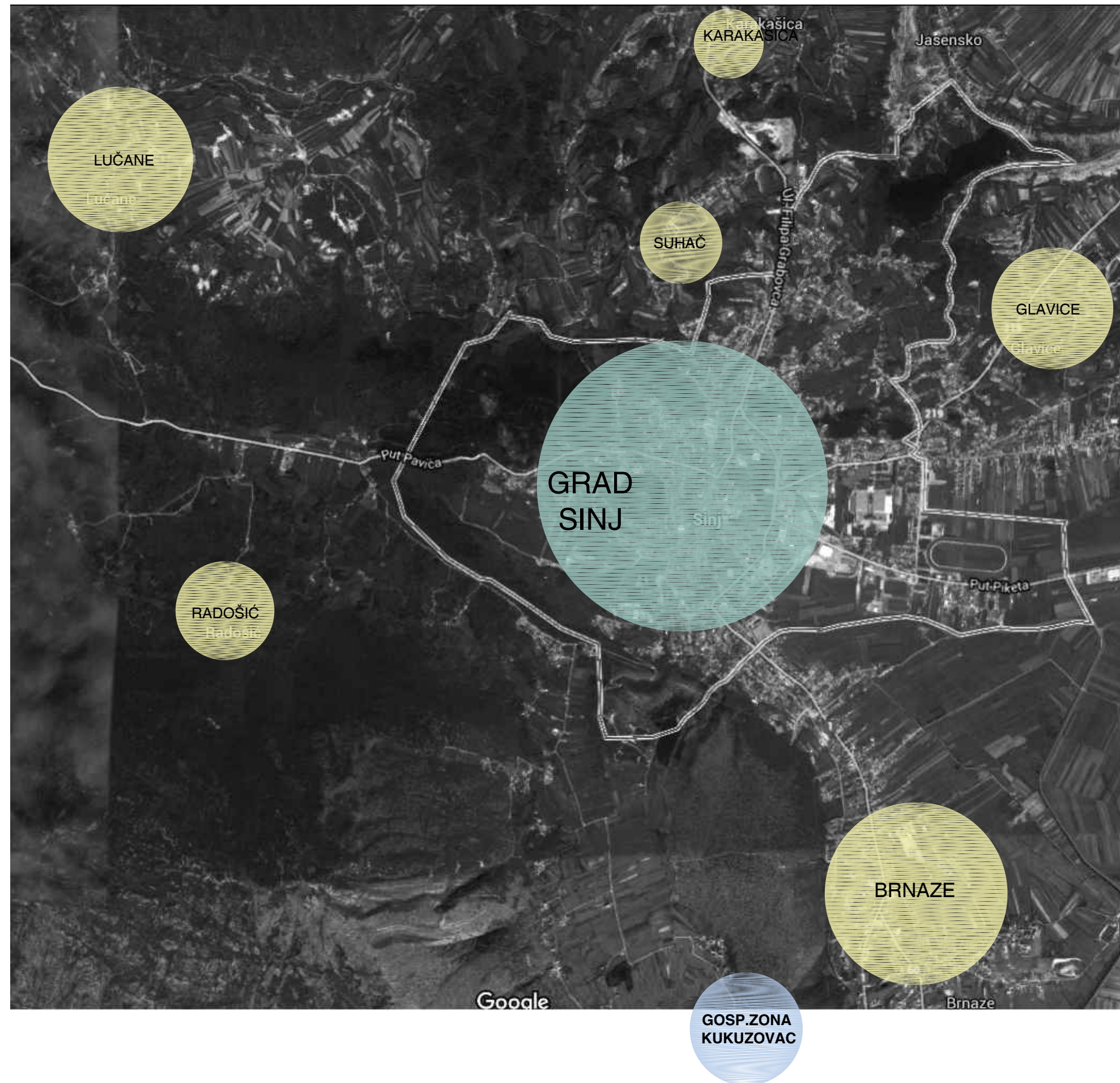

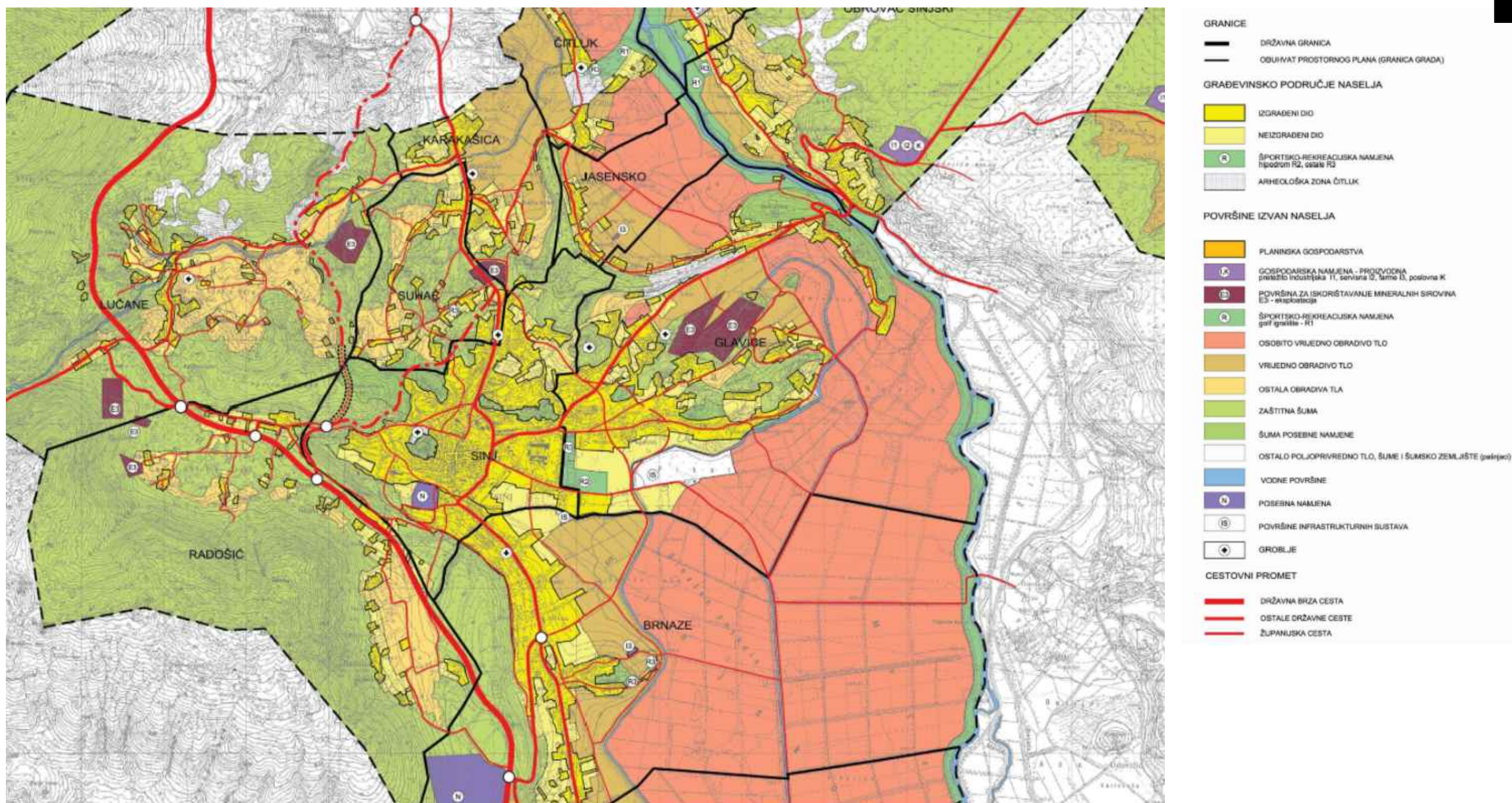
SINJ

Grad Sinj ima oko 24 800 stanovnika, zajedno sa gradskim naseljima: Bajagić, Brnaze, Čitluk, Glavice, Gljev, Jasensko, Karakašica, Lučane, Obrovac Sinjski, Radošić, Suhač, Turjaci i Zelovo.

Gospodarska zona Kukuzovac je u procesu nastajanja.

S obzirom na veličinu grada i cijele općine, te mogućnost širenja, potencijalan je prostor za prihvat izbjeglica.

Prostorni plan uređenje grada Sinja - Karta namjena

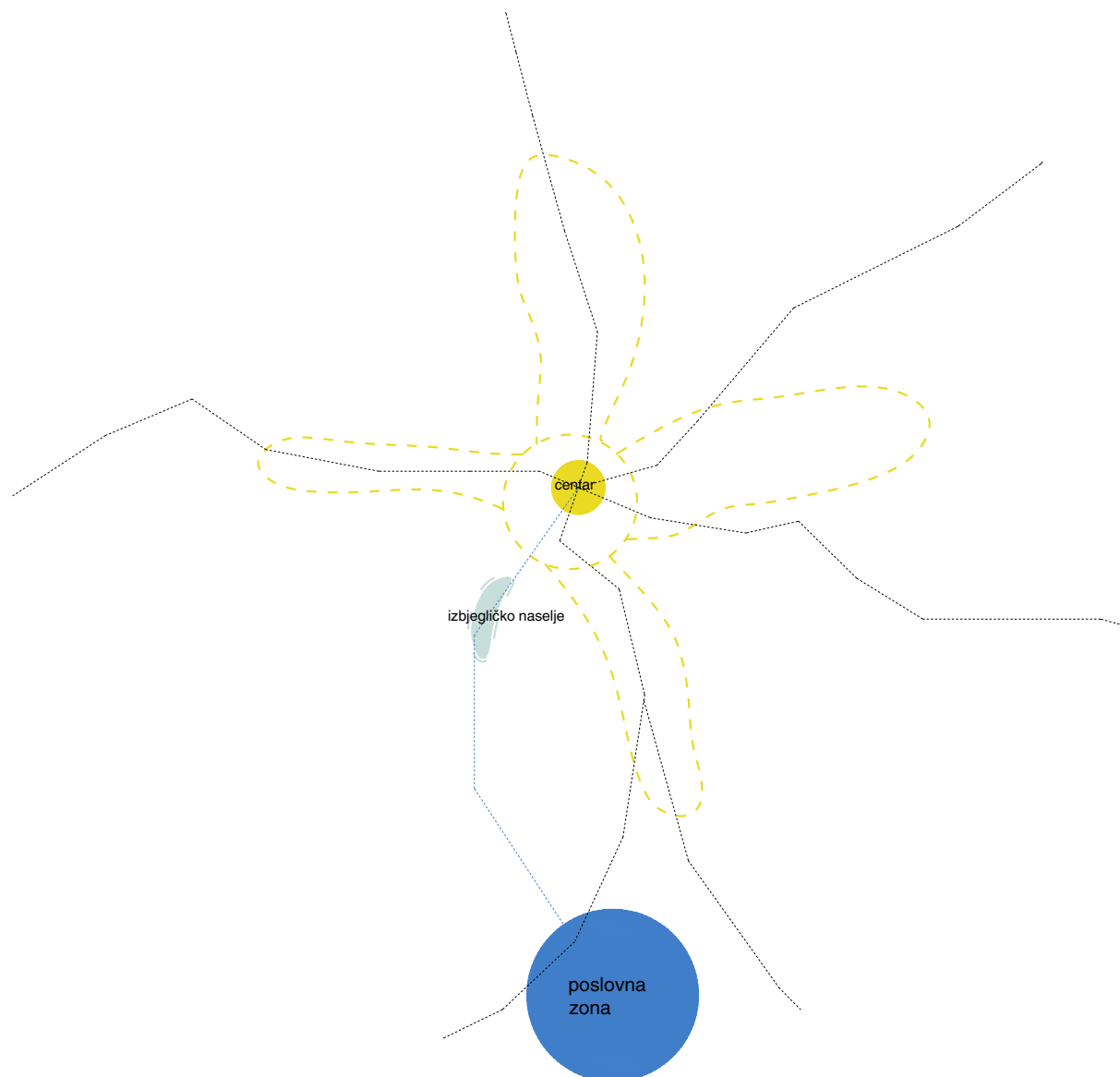
MODEL A: INTEGRALNO NASELJE, SINJ

+ POZITIVNE STRANE:

- proširenje naselja u kojem bi se nalazilo
- relativna samoodrživost naselja (zapošljavanje izbjeglica u samom naselju- npr. učitelj u školi)
- lakša kontrola
- polupropusna granica - npr.sloboda kretanja za djecu školskog uzrasta

- NEGATIVNE STRANE:

- relativna izolacija od lokalnog stanovništva- nema integracije
- mogućnost nastajanja izbjegličkog 'sluma'
- velika udaljenost od centra grada

MODEL B: DIFUZNO NASELJE, SINJ

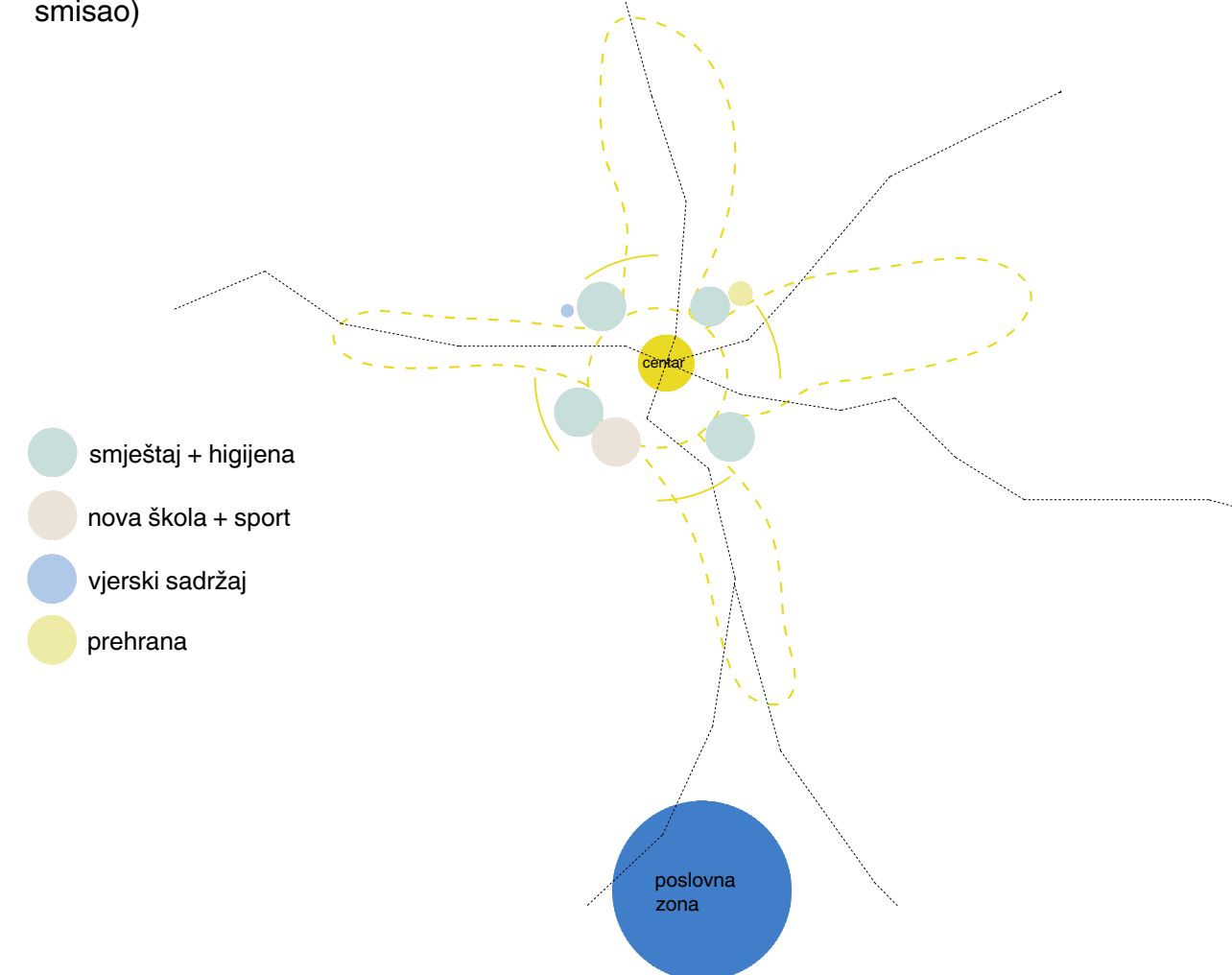
Javni saržaji zajedno sa smještajem umetnuti su dijelove gdje nedostaje određeni sadržaj, po rubovima samog centra grada.

+ POZITIVNE STRANE:

- poslovno i gospodarsko širenje sinjske općine
- nema granice (potpuno propusna)
- integracija u lokalnu zajednicu
- mogućnost šireg zaposlenja i obrazovanja
- mogućnost obrađivanja okolnih zemljišta (posao, prehrana)
- mogućnost lakše i brže prenamjene sadržaja svih ili pojedinih dijelova -faznost gradnje
- faznost prenamjene
- širenje samog centra grada (regionalni smisao)

- NEGATIVNE STRANE:

- nemogućnost veće kontrole izbjeglica

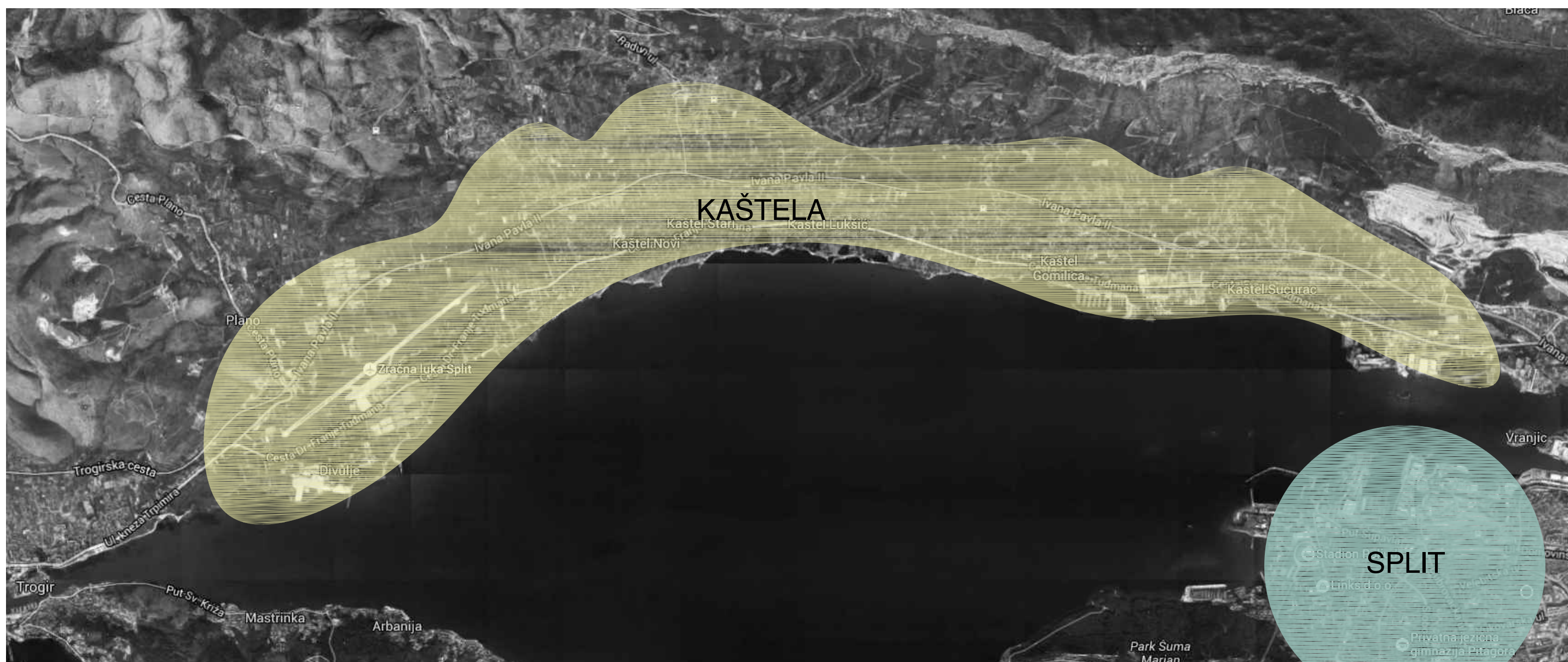

KAŠTELA

Grad Kaštela ima oko 38 600 stanovnika. Sastoji se od sedam manjih mjesta uz obalu Kaštelanskog zaljeva: Štafilić, Novi, Stari, Lukšić, Kambelovac, Gomilica i Sućurac. Drugi je najveći grad po veličini u Splitsko - dalmatinskoj županiji, odmah iza Splita, čije je satelitsko naselje.

S obzirom na blizinu grada Splita, Kaštela su se činila kao logično rješenje integracije izbjegličkog naselja.

Međutim, pomnim pregledanjem Plana prostornog uređenja grada Kaštela, utvrđeno je da je struktura naselja suviše gusta ili su topografski uvjeti nepovoljni za integraciju ovakvog tipa naselja.

Satelitska snimka Kaštela

LOGOR PREKJUČER

IZBJEGLICE ZA VRIJEME PRVOG SVJETSKOG RATA

Na početku Prvog svjetskog rata, kako je Njemačka izvršila invaziju Belgija, tisuće izbjeglica je prebjeglo u Nizozemsku. Osnovan je Amsterdam Committee za pomoć izbjeglicama. Prebjeglo je oko milijun izbjeglica. Smješteni su logore. Neki od njih su bili stalni, kao logor u Nunspeetu, ostalih 8 logora su bili privremeni.

Izbjeglice su dijeljene u 3 kategorije:

- a. opasni i neželjeni ljudi
- b. manje željeni ljudi
- c. potrebni ljudi

Ovisno o kategoriji kojoj pripadaju, izbjeglice su smješteni u logore. Tako je primjerice logor u Nunspeetu bio za prve dvije kategorije, a mogao je primiti 13 000 izbjeglica. Logor Ede je bio za zadnju kategoriju, te je mogao primiti 10 000 izbjeglica. Logor u Udenu je bio za druge dvije kategorije, te je također mogao primiti 10 000 izbjeglica.

Nadalje, u svakom logoru su organizirani poslovi za izbjeglice: šivanje, postolari itd.

Također, organizirana je i nastava u objektima u jako dobrim uvjetima.

Kantina

Ulica pored kampa

Pogled na barake

Za sva tri kampa vrijedi:

PROSTORNA ORGANIZACIJA:

- >kao sela
- >javne službe: crkva, škola, pošta, ambulanta, trgovine...

LOGISTIKA: prehrana: kantina

VRSTE NASTAMBA:

- >drvene barake
- >mobilne
- >svaka baraka se sastoji od dnevne sobe i 2 spavaće sobe

KORESPONDENCIJA S OKOLIŠEM:

- >neograđeno
- >dio su većeg naselja
- >izbjeglicama je kretanje neograničeno

Nastava u školi - dječaci i djevojčice su odvojeni

ISTRAŽIVANJE VRSTA LOGORA

Autor Charlie Hailey u svojoj knjizi 'Camps' proučava različite vrste današnjih kampova odnosno logora.

Svojim daljnim radom, logore dijeli u tri logične skupine: autonomne, kontrolirane i logore nužde, koji se kroz vrijeme, ovisno o političkim i ekonomskim inputima transformiraju i definiraju, te se međusobno preklapaju. Logori su najčešće rezultat iznimnih okolnosti, kao što su sukobi, prirodne katastrofe i migracije, ali često i velikih događanja - festivala.

Problem današnjice je definiranje prostora logora, upravo zbog različitih uzroka nastajanja, različitih pojavnosti, raznolikosti učesnika, te trajnosti. Definicija logora je bitna jer smo svaki dan izloženi njegovom utjecaju. Logor je postao naše okruženje. Mediji nas bombardiraju vijestima o priljevu izbjeglica u logore, o kampiranju mladih na techno festivalima i slično.

Važan aspekt logora je njegova trajnost i to zbog njegove fleksibilnosti i mobilnosti. Stvara se problem kod kategoričkog definiranja što je trajno, a što privremeno. Kroz proces urbanizacije, transformiranje od privremenog do trajnog se odvija ne samo na razini logora, već i na višoj razini - grada. Još od antike postoji povezanost logora i grada.

Rimski vojni logori su građeni na određenim lokacijama radi kontrole i kolonizacije, te su postali zametak urbanizacije i nastajanja gradova kao što je Beč, Prag, Barcelona, Split. Brojni arhitekti su analizirali povezanost logora i grada. Projekt 'The New Babylon' (1959.) arhitekta Constanta Nieuwenhuisa, inspiriran je romskim kampom i nomadskim načinom života. Glavni cilj projekta je promjena i fleksibilnost unutarnjih prostora.

Grupa Archigram bavila se sličnom tematikom - tehnologija opstanka, upravo u razdoblju nakon Drugog svjetskog rata. Njihov projekt 'Plug-in City' (1964.) je kao promjenjiva megastuktura sa standardiziranim komponentama, koja se može priključiti na bilo koju lokaciju. Zatim projekt 'Instant City' (1968.) koji se lako rasklapa i instalira u kratkom vremenskom periodu. Njihova misao je da grad može nastati u hipu.

AUTONOMNI LOGORI

Autonomni tip logora nastaje uglavnom u svrhu nekog događanja, kratkoročnog ili dugoročnog. Dobar primjer su ljetni kampovi koji se oslanjaju na obrazovne institucije još od 19. st. Ljeti kamp je kreirano okruženje za dijalog i aktivnu participaciju. Ovakav tip logora nastaje još u svrhu organiziranih protesta, kulturnih i vjerskih događanja, te različitih festivala.

PRIMJER : PROTESTNI LOGOR - Camp Casey

Logor je nastao u svrhu protesta rata u Iraku, a nazvan je po poginulom američkom vojniku Casey Sheehan. U kolovozu 2006. godine njegova majka, Cindy Sheehan, u Crawfordu u Texasu započela je prosvjed, za vrijeme ljetnog odmora tadašnjeg predsjednika SAD-a Georga W. Busha u Praire Chapel Ranchu u Texasu. Pokušavala je ugovoriti sastanak sa predsjednikom, međutim neuspješno, te je započela protest. Uskoro su joj se pridružili i drugi aktivisti, protivnici rata u Iraku, te raznovrsne humanitarne organizacije. Utaborili su se na javnom zemljištu uz cestu. Pristaše predsjednikove politike osnovale su 'Camp Reality' nasuprot ovom logoru.

Ovo je odličan primjer kako je logor ili kamp potencijalan način političke diplomacije. S obzirom na fleksibilnost i mobilnost ovakvih prostora, Camp Casey je imao još nekoliko varijacija u sljedećih nekoliko godina. U Washingtonu je nastao 'Camp Democracy' kao nestranački kamp za mir, demokraciju i obnovu vladavine prava. Ovaj logor je prošao kroz proces transformacije svoje prirode. Camp Casey se transformirao iz protestnog u mirovni logor, čija je definicija proširila značenje i globalno se proširila čak na Kubu i u Južnu Koreju.

Camp REALITY

KONTROLIRANI LOGORI

Kontrolirani tipovi logora su fokusirani na prostore regulirane sistemima moći - vojska, policija i ostale vladine organizacije. Odgovaraju na opasnosti, prijetnje i pritiske.

Najčešći oblik kontroliranog logora kroz povijest je vojni logor. Kao što je već spomenuto, nekad su bili podloga za urbanizaciju gradova. Zašto su se koristili logorima? Zbog njegove fleksibilnosti, u smislu brzog smještanja i premještanja na strateškim lokacijama i zbog lakšeg kontroliranja određenih područja. Još uvijek mnoge institucije pronalaze u vojnim logorima dobru organizacijsku strukturu za širenje teritorija i vođenje rata.

Suvremeni logori su također alat za kontrolu migracija. Zbog lako promjenjive migracijske politike Europske Unije generirani su granični logori, koji pod krinkom nužnosti i humanosti, zapravo djeluju kao mehanizam kontrole.

Treći primjer su koncentracijski logori, kao najvjerniji prikaz kontroliranog logora.

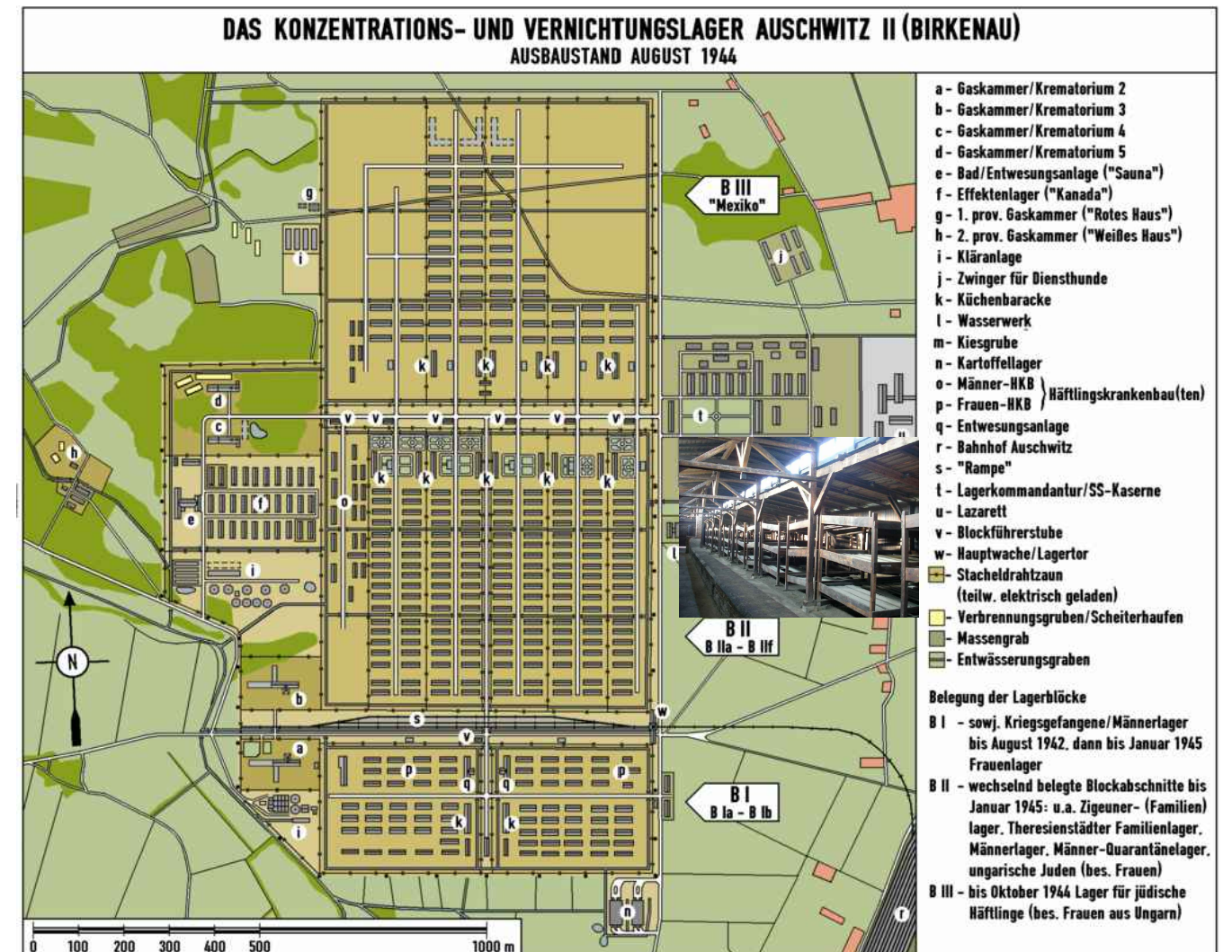
PRIMJER : KONCENTRACIJSKI LOGOR

Koncentracijski logori su najbolji primjer kontroliranog logora, posebno logori Holokausta. Dizajnirani su od strane Trećeg Reicha kao privremene instalacije, međutim postoje i danas, zbog očuvanja njihovog značenja kao svjedoka i memorije, te zbog sistema obrazovanja.

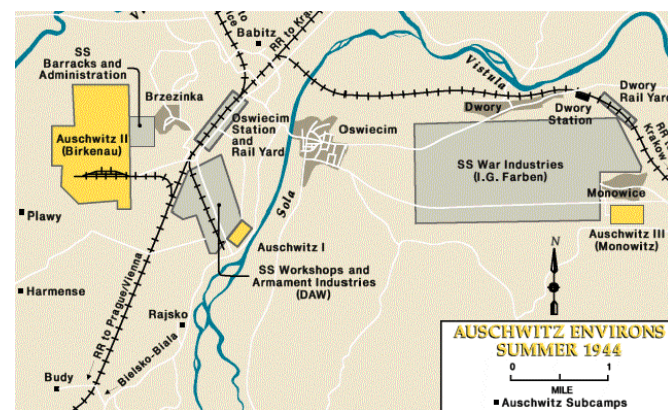
Prvi koncentracijski logor je bio Dachau u saveznoj pokrajini Bavarskoj u Njemačkoj. To je bio tzv. 'wilde Lager' - divlji logor, nastao 1933. godine pod vladom Nacional-socijalista. To je prvenstveno bio zatočenički centar za političke protivnike. Dachau je bio prototip i model za sve druge nacističke koncentracijske logore.

Najpoznatiji, tj. najzlogasniji i najveći koncentracijski logor je bio onaj u Auschwitzu na jugu Poljske. Osnovan je 1940. godine, te već 1941. proširen na područje Birkenaua. Službeni naziv logora je bio 'Konzentrationslager Auschwitz-Birkenau'. Sastojao se od 3 glavna logora i još 45 satelitskih logora. Tri glavna logora su bila: Auschwitz I, Auschwitz II (Birkenau) i Auschwitz III (Monowitz). Auschwitz I osnovan je 1940. godine na području stare poljske vojarnje i to je bio administrativni centar. Auschwitz II - Birkenau udaljen je 3 km od Auschwitz I i izgrađen je na mjestu malog poljskog sela Brzezinka, kojeg su nacisti uništili radi proširenja logora. Njegova funkcija je bila kamp za istrebljenje. U njegovu sklopu se nalazio

odvojen dio za Rome- 'Zigeunerfamilienlager', koji su korišteni kao radna snaga. Auschwitz III - Monowitz je bio udaljen 7 km od Auschwitz I i bio je radničko naselje za radnike koji su radili u tvornici oružja pored naselja.

mapa logora Auschwitz II

Mapa logora Auschwitz i njegovih podlogora

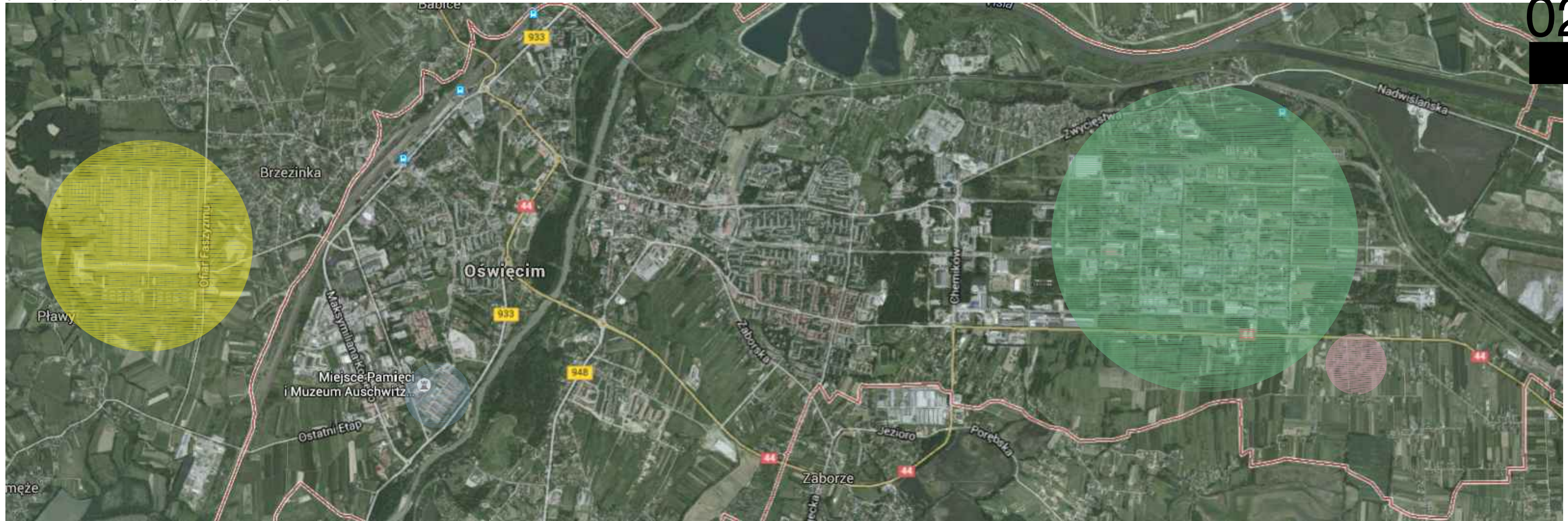

AUSCHWITZ I

AUSCHWITZ II

● AUSCHWITZ I   ● AUSCHWITZ II   ● AUSCHWITZ III   ● TVORNICA ORUŽJA

AUSCHWITZ II

AUSCHWITZ III

LOGORI NUŽDE

Posljednji tip logora istražuje prostore za pomoć potrebitima. Vanjske sile kao što se prirodne katastrofe, ekonomske prilike te vojni konflikti uvelike utječu na lokaciju, nivo i trajnost ovakvog tipa logora.

Logori nužnosti su uvijek na razmeđu kontroliranog i autonomnog logora. Zapravo ga je jako teško definirati, a svojom definicijom i imenovanjem uzrokuje različite impakte - način osnivanja, zaštite, i na kraju krajeva način života.

Postoje razdioba na 2 tipa logora nužde s obzirom na vrstu učesnika :

1. ekonomski migranti - kao migracija iz ruralnog u urbano

2. izbjeglice - oni koji bježe zbog prirodne katastrofe ili vojnog konflikta.

Kao odgovor krizi, logor je prostor smještaja, pomoći i zaštite.

Snimka iz zraka

PRIMJER LOGORA: IZBJEGLIČKI LOGOR (PRIRODNA KATASTROFA)

Ovo su dva primjera logora za smještaj stradalih od prirodnih katastrofa. FEMA (Federal Emergency Management Agency) je vladina agencija za Domovinsku sigurnost u SAD-u. Njena primarna odgovornost je koordinacija odgovora na katastrofe.

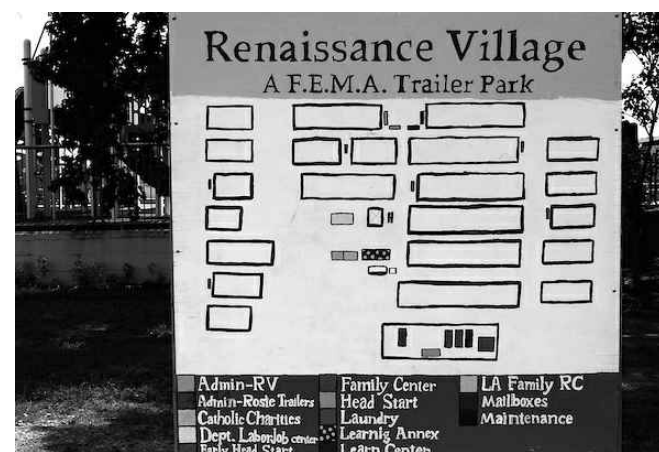
U kolovozu 2004. godine uragan Charley je pogodio Floridu. FEMA radi privremeno naselje kraj mjesta Punta Gorda, koje je devastirano. U naselje je dovedeno 500 prikolica kao privremeni smještaj. Kasnije se gradi veće naselje - FEMA City Punta Gorda, gdje su nastambe smještene u klastere.

Svaki klaster se sastoji od cca. 6 nastambi. Svaka nastamba je sadržavala kuhinju, WC i dnevni prostor.

Ulica u FEMA City-ju

U rujnu 2005. godine nakon uragana Katrina u kolovozu, počelo je izvođenje privremenog smještaja za žrtve u mjestu Baker u Louisiana. U 3 tjedna postavljena je kanalizacija i električna infrastruktura za 600 prikolica. Nastalo je 'Renaissance Village' za više od 1600 stanovnika. Stanovnici su nosili identifikacijske značke sa adresom prikolice, označena brojem i slovom s obzirom na koordinatnu mrežu tlocrta logora. Formalan dizajn je na samom početku obeshrabrio socijalizaciju u zajednici. No, unatoč toj nefleksibilnosti, međusobna blizina je omogućila socijalnu interakciju, što zbog održavanja vjerskih obreda, ali i drugih društvenih događanja. U međuvremenu logor postaje platforma za oglase i donacije, zbog velike medijske pozornosti. Donirana su 3 dječja igrališta, kompjuterska prostorija i savjetovalište. Također je i donirana javna plaza zbog nedostatka socijalizacije, koja se mogla rastaviti i preseliti na druge FEMA-ine lokacije.

Mapa logora

RENAISSANCE VILLAGE

RENAISSANCE VILLAGE

LOKALNI KONTEKST IZBJEGLIČKE KRIZE ZAPADNA BALKANSKA RUTA

15. rujna 2015.godine, Mađarska zatvara svoju granicu prema Srbiji. Aktivira se ruta prema Sloveniji, preko Hrvatske. U samo nekoliko mjeseci, točnije od rujna 2015.godine do ožujka 2016.godine, oko 700 000 izbjeglica je krenulo prema zapadnoj Europi, prošavši kroz teritorije Makedonije, Srbije, Hrvatske i Slovenije. Sve četiri zemlje su bile samo tranzitne točke, točke registracije i provjere, kojima su izbjeglice prolazile do svoje konačne destinacije: Austrije, Njemačke ili Švedske. Mali broj izbjeglica, gotovo beznačajan, je zatražilo azil u tranzitnim zemljama Zapadne Balkanske rute.

Geografska blizina ovih susjednih zemalja odigrala je ključnu ulogu u migrantskoj politici Zapadne Balkanske rute. Ionako već loše odnose, poljuljala je izbjeglička kriza. Sve četiri zemlje dijelile su istu zabrinutost oko zatvaranja austrijske i njemačke granice izbjeglicama, jer nijedna nije htjela postati domaćin izbjeglica kroz duži vremenski period.

VREMENSKI TIJEK DOGAĐANJA NA ZAPADNOJ BALKANSKOJ RUTI

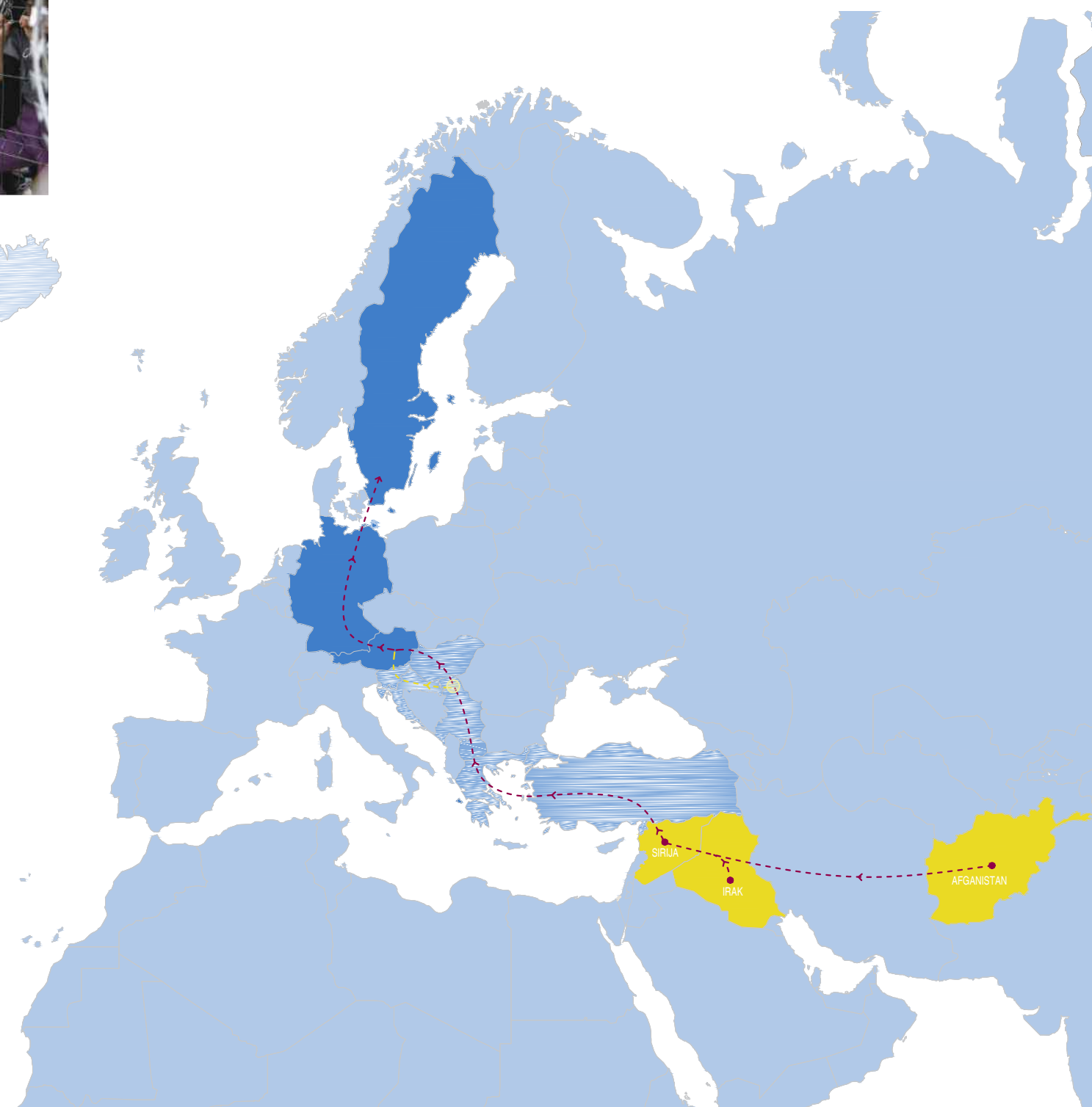
Na samom početku, Zapadne Balkanske zemlje međusobno koordiniraju migrantsku politiku i djelovanja. Ovisno o tome, kao domino efekt zatvarali su se i otvarali granični prijelazi, uvodile nove restriktivne mjere. U studenom Hrvatska, Makedonija i Srbija omogućili su tranzit samo za izbjeglice iz Sirije, Iraka i Afganistana, što je bio rezultat slovenskih zahtjeva

Zatvaranje mađarske granice sa Srbijom

za preusjeravanje migranata iz neratnih zemalja natrag u Hrvatsku. Početkom 2016. godine Austrija i Njemačka ograničavaju broj izbjeglica, tako da je dopušten ulazak samo onima koji traže azil u Austriji i Njemačkoj. Slovenija i Hrvatska prilagođavaju svoju politiku u skladu s tim. Uskoro Austrija proširuje popis sigurnih zemalja, gradi nove ograde duž svoje granice sa Slovenijom, ograničava broj zahtjeva za azilom itd. Konačno 17.veljače, Austrija predstavlja nove restriktivne mjere kojima ograničava broj zahtjeva za azil na 80 po danu, a broj dnevnih tranzita u Njemačku na 3 200. Postignut je sporazum oko standardizacije registracije migranta, te propuštanja samo sirijskih i iračkih izbjeglica. Podvrgnuti su pretrazi cijelog tijela, jezičnim testovima i temeljitom pregledu cijele dokumentacije. S obzirom na nove odluke, Makedonija uvodi nove kontrole, te gradi drugu ogradu na svojoj granici s Grčkom.

- polazišne zemlje
- tranzitne zemlje
- odredišne europske zemlje
- 1. zapadna balkanska ruta
- 2. zapadna balkanska ruta
- promjena rute

Mapa Zapadne Balkanske rute

Uskoro, EU povjerenik za migracije upozorava europske zemlje da u kratkom vremenu moraju smanjiti priljev izbjeglica, inače će se cijeli sustav slomiti. Slovenija potom smanjuje broj dnevnih ulazaka na 580. Njen primjer slijede Hrvatska i Srbija. Nove restrikcije su pogoršale napetu situaciju na grčko-makedonskoj granici, koja kulminira protestima izbjeglica.

Nakon sumita u Turskoj, Zapadna Balkanska ruta je konačno zatvorena.

Međutim, Makedonija i dalje ima problema sa izbjeglicama na grčko-makedonskoj granici, te se predviđa da će ruta krenuti prema Albaniji, Crnoj Gori i Hrvatskoj - Jadranska ruta.

- tranzitne zemlje
- odredišne europske zemlje
- stalna ruta
- nova Jadranska ruta

Moguća Jadranska ruta

Izbjeglice nakon zatvaranje grčko-makedonske granice

IZBJEGLIČKA KRIZA U HRVATSKOJ

Dok je dio Europe mjesecima bio suočen s izbjegličkim valom, Hrvatska se na putu izbjeglica prema zapadu našla tek sredinom rujna 2015. godine, nakon zatvaranja mađarske granice sa Srbijom. Na teritorij Hrvatske ušlo je 658 000 izbjeglica, sa prosječnim dnevnim ulaskom od njih 5 500. No, kako je Hrvatska tranzitna zemlja, 80 % tražitelja azila napustilo je zemlju prije nego što su njihove prijave procesuirane. Uvođenjem restriktivnih mjera je pridonijelo povećanju broja prijava za azil.

Tijekom prvog izbjegličkog vala, bilo je poteškoća u organizaciji smještaja i prijevoza. Na početku su izbjeglice pješice prelazili granicu u Tovarniku i Bapskoj, odakle su prevezeni vlakovima ili autobusima do prihvatnih centara za azilante u Zagrebu i u Kutini. Prihvatni centri su mogli primiti izbjeglice na period od 24 do 48 sati. Ne zadugo, centri su dosegli kapacitet, a Tovarnik je bio prepunjen izbjeglicama koji sjede na tlu na otvorenom.

Izbjeglice u Tovarniku

Nedugo zatim, otvoren je centar u Opatovcu, koji je mogao privremeno primiti 40 000 ljudi. Početkom studenog otvoren je zimski tranzitni centar u Slavonskom Brodu, koji je mogao primiti 5 000 izbjeglica, te im pružiti organiziranu brigu i druge usluge: spajanje obitelji, zaštita zdravlja i hitne tretmane, te zaštitu i brigu za maloljetnike bez pratnje i odvojene od roditelja. Iz Slavonskog Broda, izbjeglice su se odvodile u Sibinj pokraj Slavonskog Broda, odakle su autobusima ili vlakovima prevezeni u Dobovu ili Mursko Središće u Sloveniji.

Mnogi građani su pokazali solidarnost nudeći hranu, odjeću, deke i ostale potrepštine. Čak su se nudili za besplatan prijevoz izbjeglica do slovenske granice, dok Vlada nije preuzela potpunu kontrolu nad njihovim prijevozom. Inicijativa "Dobrodošili!" pokrenuta je kao platforma za pružanje informacija i pomoći izbjeglicama i volonterima.

● prihvatni centri   ✕ granični prijelazi i tranzitne točke

Fotografija zimskog tranzitnog centra u Slavonskom Brodu

AZILANTI U HRVATSKOJ

Tijekom izbjegličke krize, kako izbjeglice nisu uspjele odlutati izvan prihvatnih centara, bilo je vrlo malo kontakta između hrvatskih građana i izbjeglica. Za većinu Hrvata bili su samo vidljivi u medijima. Mediji su izvještavali o načinu tretiranja izbjeglica u Hrvatskoj, vraćajući se na iskustva mnogih Hrvata za vrijeme Domovinskog rata. Međutim, nakon terorističkih napada u Parizu i zlostavljanja u Kölnu od strane izbjeglica, mediji počinju raspravljati o sigurnosnim problemima koje donose priljevi izbjeglica. Otada je puno negativniji ton kad se govori o izbjeglicama.

U prihvatilištu za azilante u hotelu Porin u Zagrebu nalazi se oko tristotinjak izbjeglica i tražitelja azila, iz Sirije, Iraka, Afganistana i Irana, koji su nedavno organizirali i prosvjede zbog životnih uvjeta i neizvjesne budućnosti. Azilanti se žale na neadekvatnu prehranu, nedostupnost medicinske skrbi i obrazovanja za djecu te prenisu novčanu naknadu.

Aktualna tema je izmjena "Dublinkog sporazuma" od strane Europske unije, što znači da Hrvatska ima obvezu zbrinuti 1245 tražitelja azila koji su doplovili do Grčke i Italije, te još njih 150 iz Turske. Ta se kvota treba ispuniti u roku od dvije godine. Uskoro počinje preseljenje izbjeglica iz drugih zemalja Europske unije u Hrvatsku. U prvom potezu će biti preseljeno njih 50. Plan Vlade je da prva postaja bude hotel Porin, a nakon registracije i dobivanja dokumenata, izbjeglice će dobiti stalni smještaj u državnim stanovima u Zagrebu, Rijeci i Splitu. Cilj Vlade je integrirati ih u društvo, da ne bi došlo do getoizacije.

HOTEL PORIN

U hotelu Porin trenutno živi oko 200injak tražitelja azila. Najviše ih je iz Afganistana, Somalije i Sirije. Većina ih je pobjegla zbog ratnih zbivanja i siromaštva.

Životni uvjeti u hotelu Porin nisu idealni. Azilantima su zajamčena triobroka dnevno, kupaonica. Volonteri Crvenog križa im organiziraju društvene aktivnosti: teretana, kreativne radionice, učenje hrvatskog i engleskog jezika.

Na odobrenje azila u Hrvatskoj čeka se predugo vremena. Od svibnja 2015. odobreno je samo 88 zahtjeva za azilom. Zašto proces odobravanja statusa za azilante toliko dugo traje, ne zna se.

Tražitelj azila Prince Okeke Ebuka iz Nigerije je živio u hotelu Porin 10 mjeseci. Za to vrijeme nije dobio dokumente. Nije poznato da li ih je u međuvremenu dobio. No on je samo jedan od izbjeglica koji čekaju odobrenje azila, a time i početak novog života. Puno je lakše onim koji su dobili status azilanta. Oni koji

čekaju dokumente, što često traje nekoliko mjeseci, ovisno o zemlji iz koje dolaze, su u teškoj situaciji zbog nemogućnosti zaposlenja i napredovanja.

IZBJEGLICE I HRVATSKI GRAĐANI

U lipnju 2015.godine, neposredno prije izbjegličkog vala, na Cvjetnom trgu je održano upoznavanje građana i azilanta koje je povodom Svjetskog dana izbjeglica organizirao Crveni križ u suradnji s UNHCR-om i MUP-om. Zagrepčani su dobro prihvatili izbjeglice, izuzev pojedinih incidenata. Građani su sudjelovali na druženju i time pokazali razumijevanje prema azilantima. Također, malo prije tog događanja, na Praznik rada, Centar za mirovne studije organizirao je druženje s građanima i tražiteljima azila ispred hotela Porin.

Izbjeglice i građani za Praznik rada

Izbjeglice u hotelu Porin

Izbjeglice i građani na "Svjetskom danu izbjeglica"

USPOREDBA SPLIT- ALEPO

Dalmatinske stare četvrti i sirijske zapravo imaju puno sličnosti. Uske ulice, gusta urbana struktura, manje stambene jedinice, te manja unutrašnja dvorišta su karakteristike obiju kultura. Na sljedećim slikama prikazuje se sličnost splitske četvrti Varoša i četvrti u sirijskom gradu Alepu.

VAROŠ - satelitska snimka

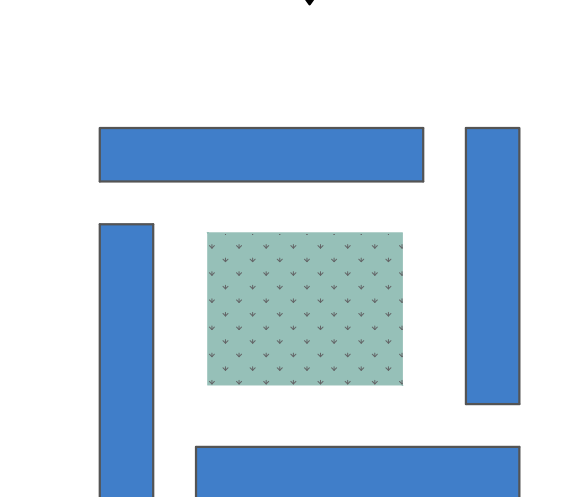
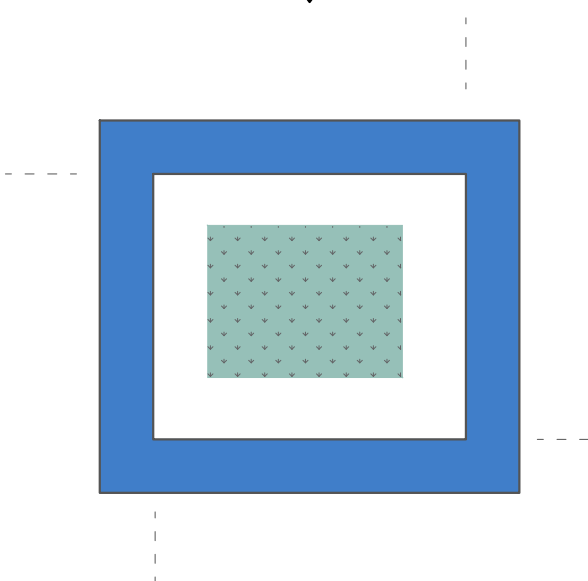
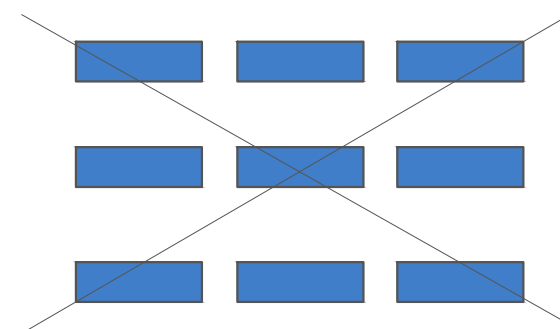
ALEP, SIRIJA - satelitska snimka

VAROŠ - fotografija

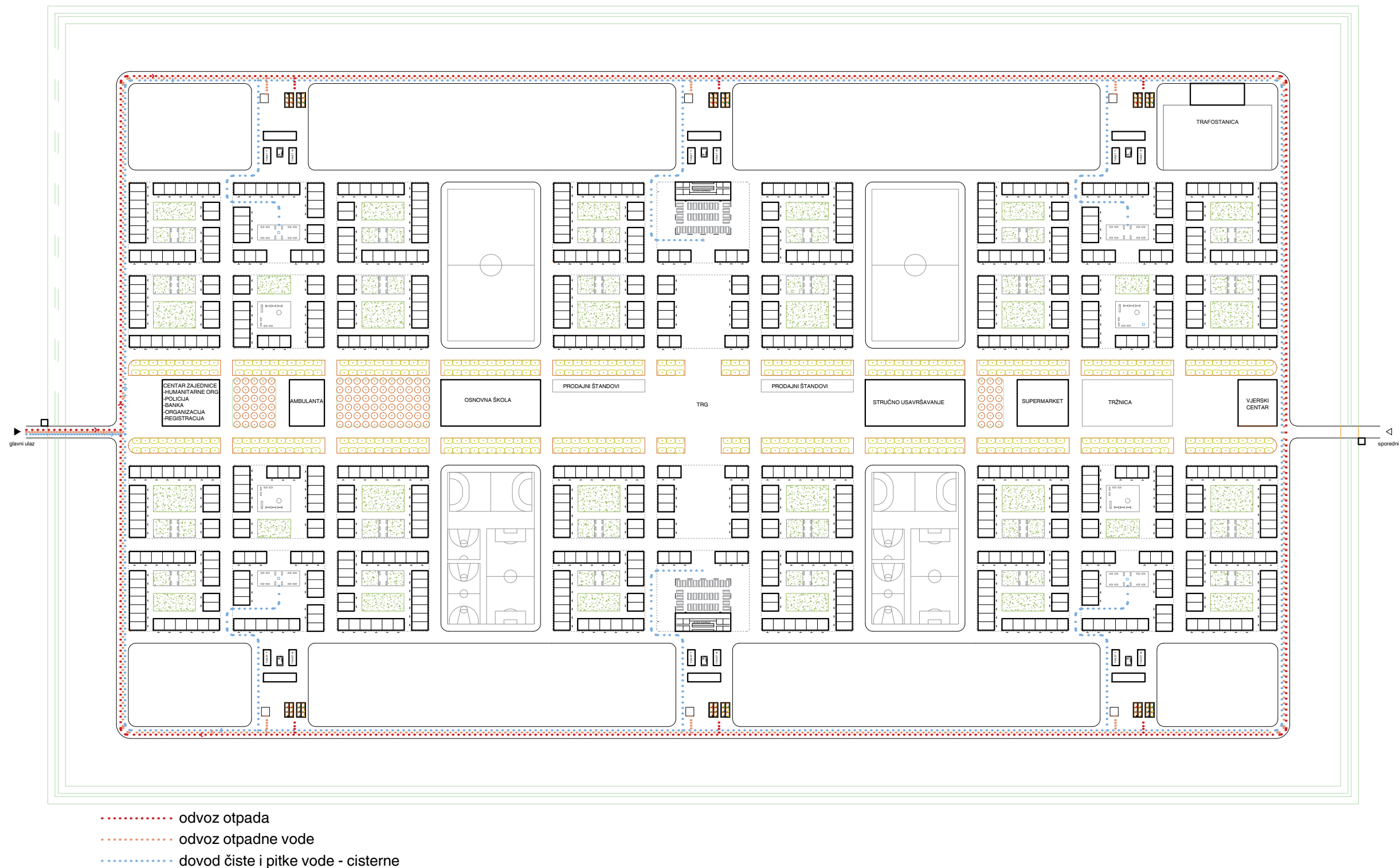
ALEP, SIRIJA - fotografija

HEMA EVOLUCIJE KONCEPTA

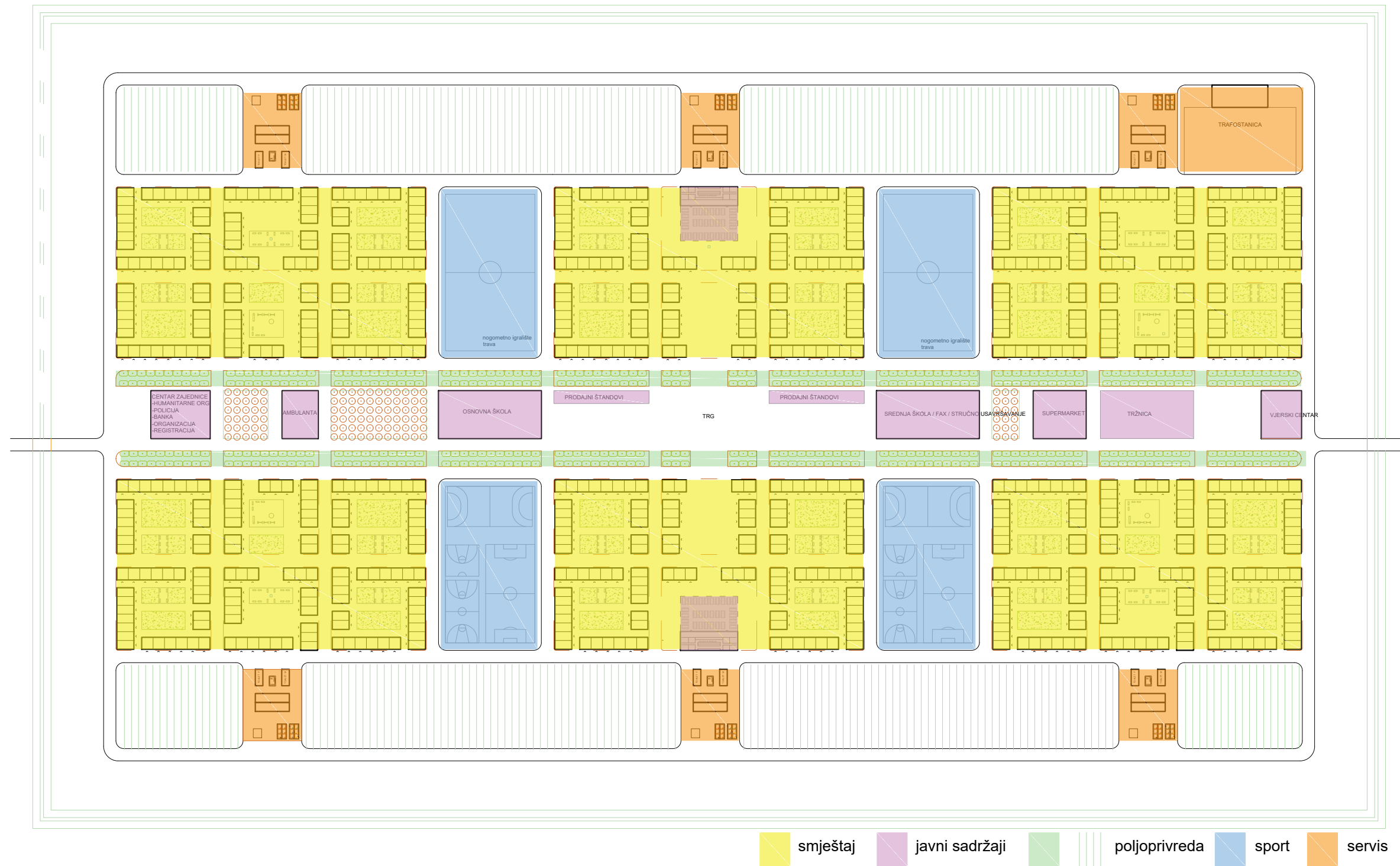
IDEALIZIRANI MODEL BR.1

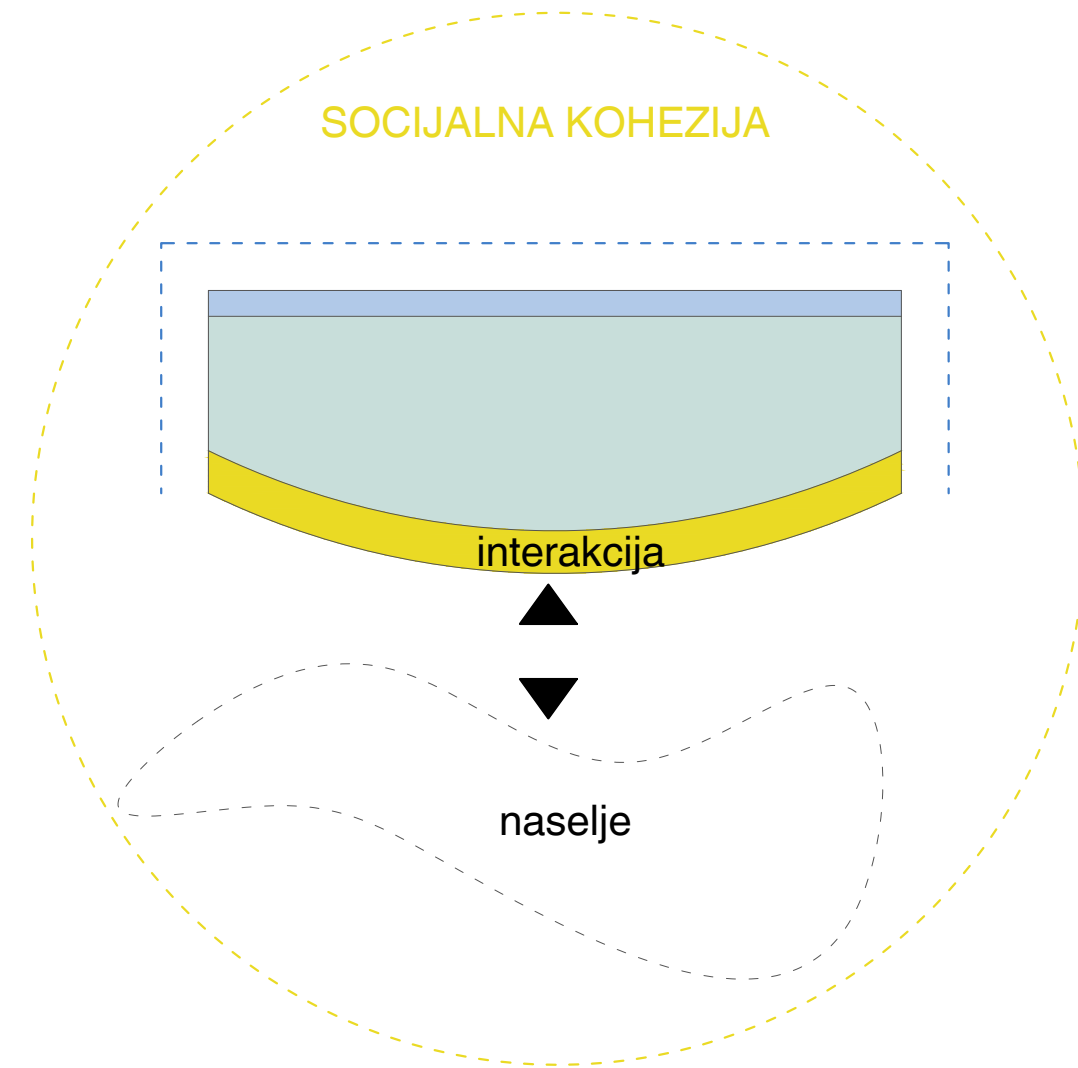
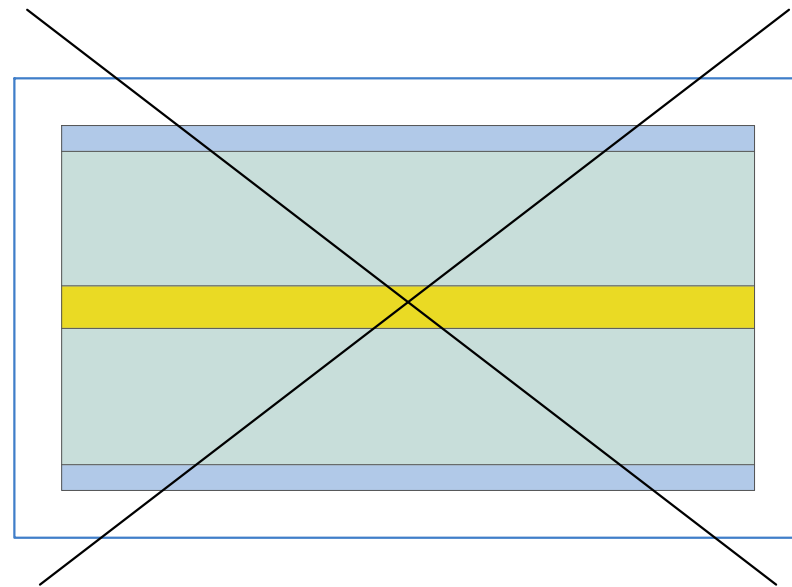
- > zatvoreni tip logora
- > okružen nasipom

> sadržaji trakasto podijeljeni

Ovakav model je neprihvatljiv. Upitna je organizacija zbog nemogućnosti slobodnog kretanja i interakcije s lokalnim stanovništvom.

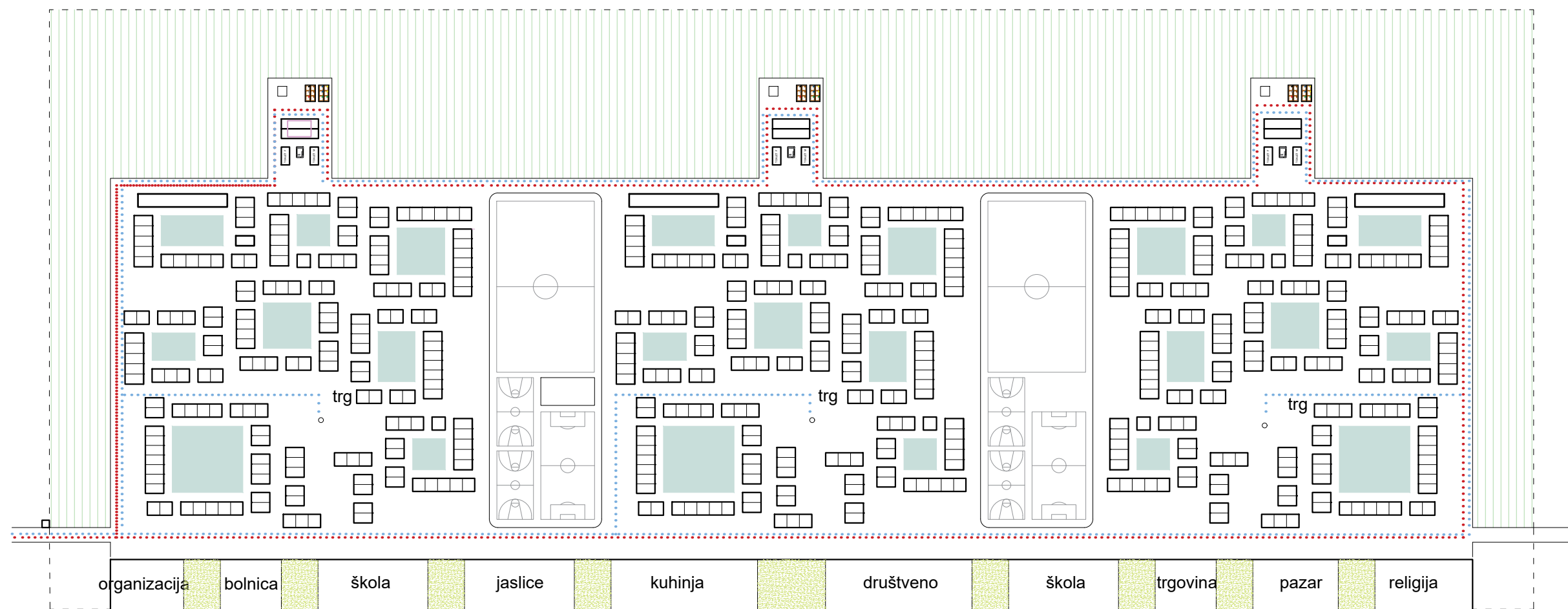
Novi preoblikovani model (model br.2) :
Ključ kvalitetne integracije izbjeglica leži u interakciji izbjeglica i lokalnog stanovništva .

IDEALIZIRANI MODEL BR.2

>propusni model

>javni sadržaji su okrenuti prema postojećem naselju, djeluju kao interaktivna zona

>ograda postaje nepotrebna, zbog slobodnog kretanja izbjeglica radi interakcije

..... odvoz otpada i otpadne vode
..... dovod čiste i pitke vode - cisterne

LOKACIJA 1 DUGOPOLJE

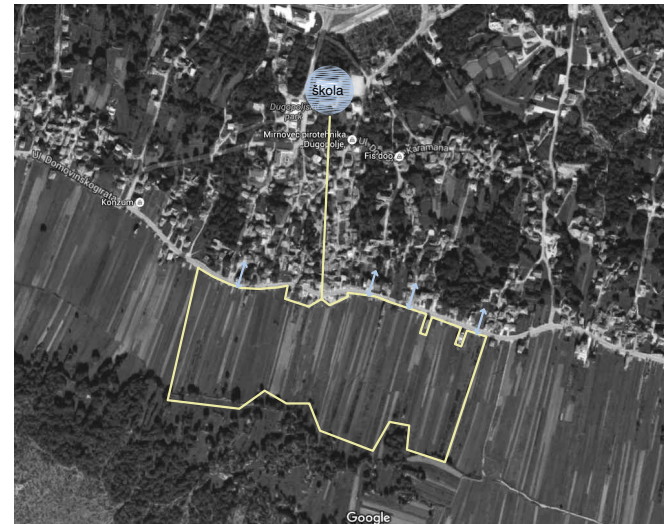
zona P2 - vrijedno obradivo tlo

POZITIVNE STRANE:

- velika koncentracija stanovništva (obiteljske kuće) > interakcija
- velika koncentracija djece i mladih (blizina škole) > interakcija
- blizina centra grada > interakcija
- direktna vizualna komunikacija

NEGATIVNE STRANE:

- zauzimanje plodnih poljoprivrednih polja
- imovinsko pravni odnosi: neizvjesno je da li će vlasnik i pod kojim uvjetima ustupiti zemljište

LOKACIJA 2 DUGOPOLJE

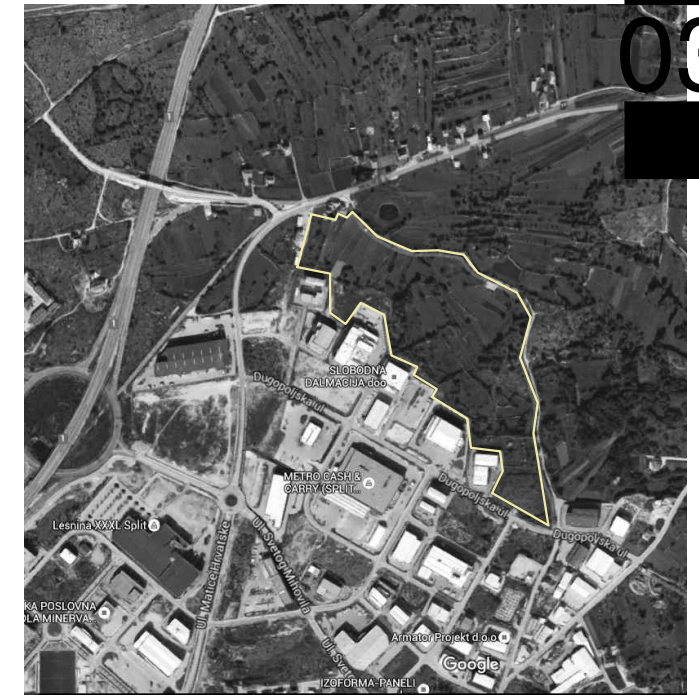
zona P2 - vrijedno obradivo tlo

POZITIVNE STRANE:

- blizina poslovne zone zbog eventualne buduće prenamjene u poslovne objekte

NEGATIVNE STRANE:

- nema direktne (vizualne) interakcije sa stanovništvom (na lokaciji radnici i posjetitelji -kupci)
- veća udaljenost od centra Dugopolje, što slabi interakciju

03

LOKACIJA 3 DUGOPOLJE

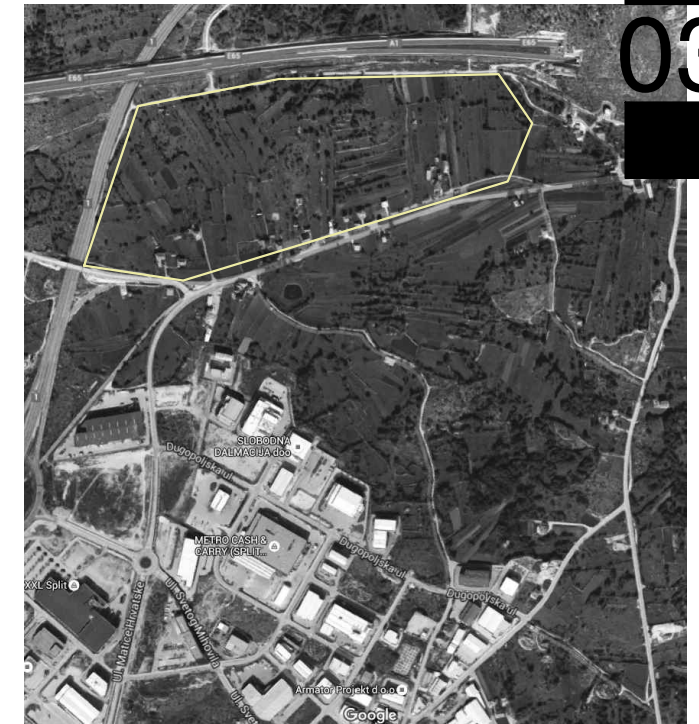
zona P3 - ostalo obradivo tlo

POZITIVNE STRANE:

- blizina poljoprivrednog područja - za obrađivanje
- mogućnost širenja

NEGATIVNE STRANE:

- mali broj stanovnika (oko 15-tak obiteljskih kuća)
- predaleko od centra Dugopolja, što onemogućuje interakciju
- blizina autoceste

LOKACIJA 1 SINJ

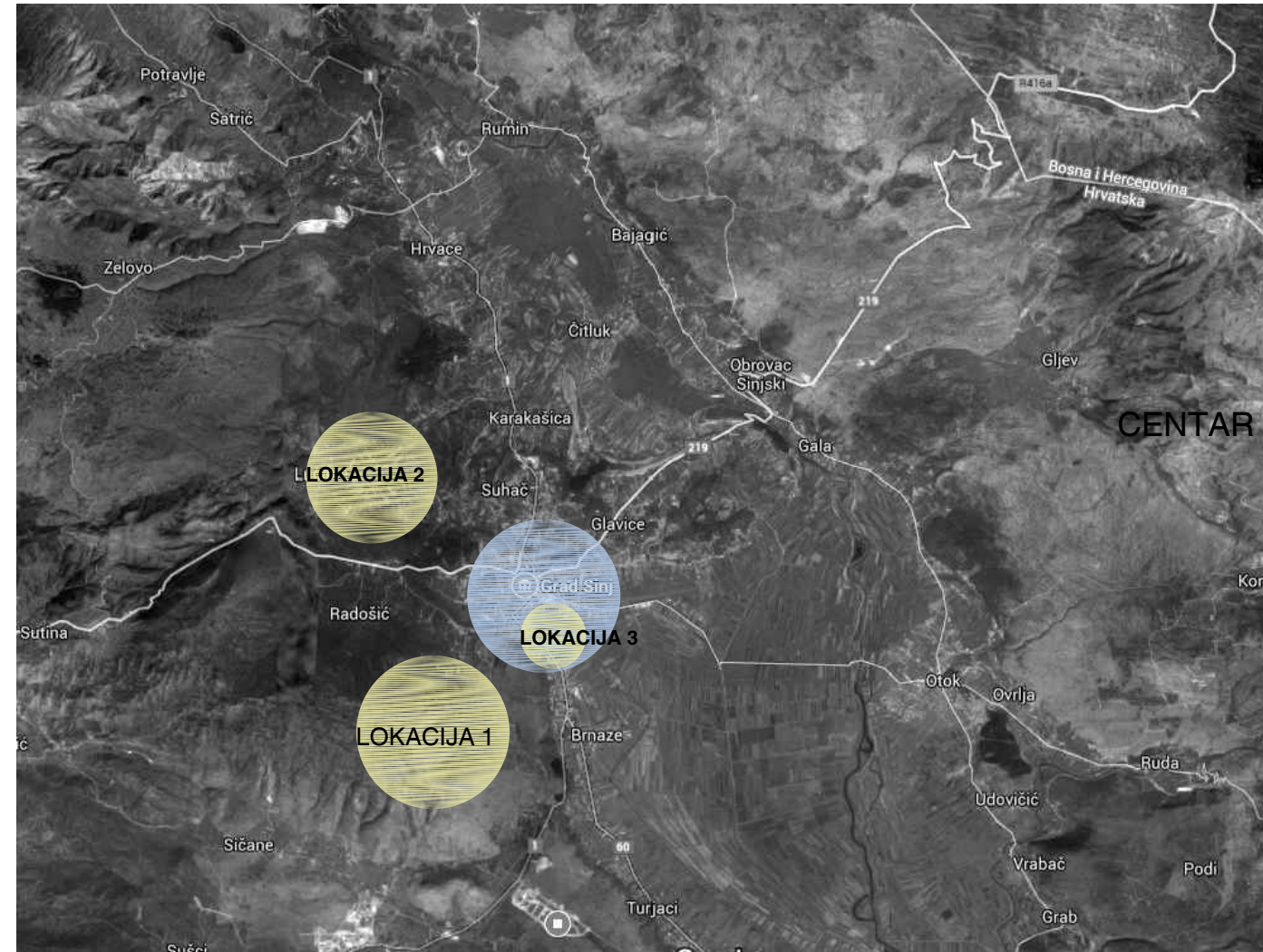
zona - ostalo obradivo tlo

POZITIVNE STRANE:

- blizina poljoprivrednog područja - za obrađivanje
- mogućnost širenja

NEGATIVNE STRANE:

- pre mali broj stanovnika (30-tak obiteljskih kuća) čime je onemogućena interakcija
- prevelika udaljenost od centra Sinja, što u potpunosti onemogućava interakciju
- nema direktne vizualne komunikacije sa stanovništvom

LOKACIJA 2 SINJ

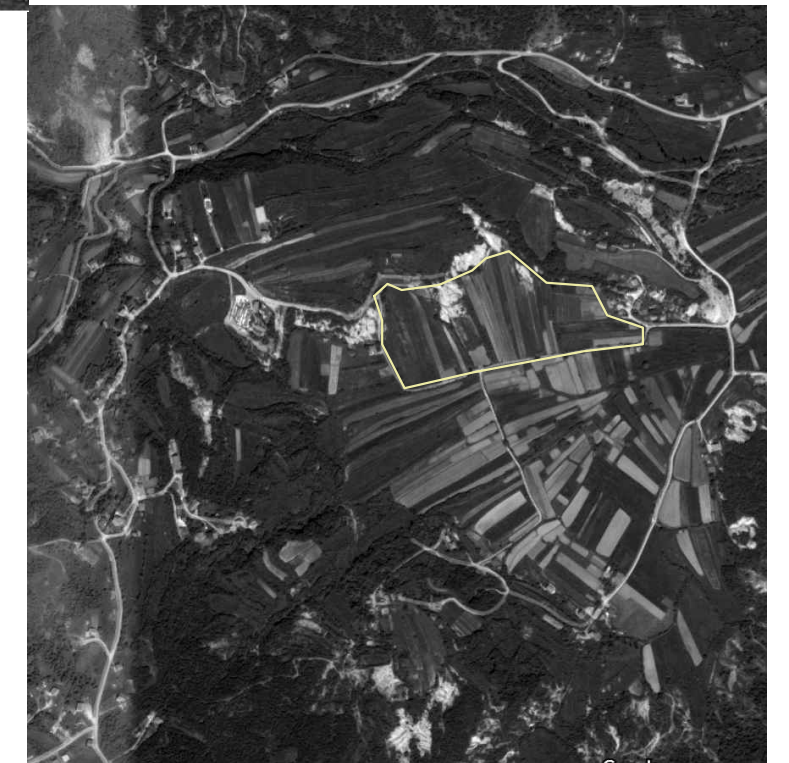
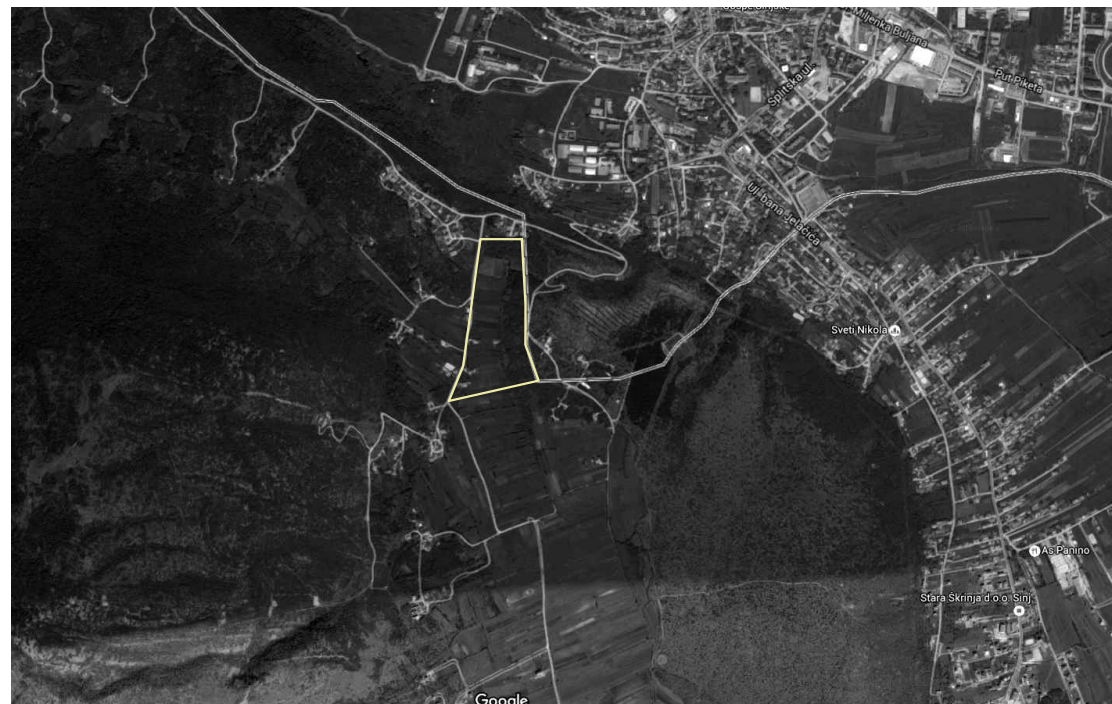
zona - ostalo obradivo tlo

POZITIVNE STRANE:

- blizina poljoprivrednog područja - za obrađivanje
- mogućnost širenja

NEGATIVNE STRANE:

- pre mali broj stanovnika (20-tak obiteljskih kuća) čime je onemogućena interakcija
- nema direktne vizualne komunikacije sa stanovništvom
- prevelika udaljenost od centra Sinja, što u potpunosti onemogućava interakciju

---

LOKACIJA 3 SINJ

zona -neizgrađeno građevinsko zemljište

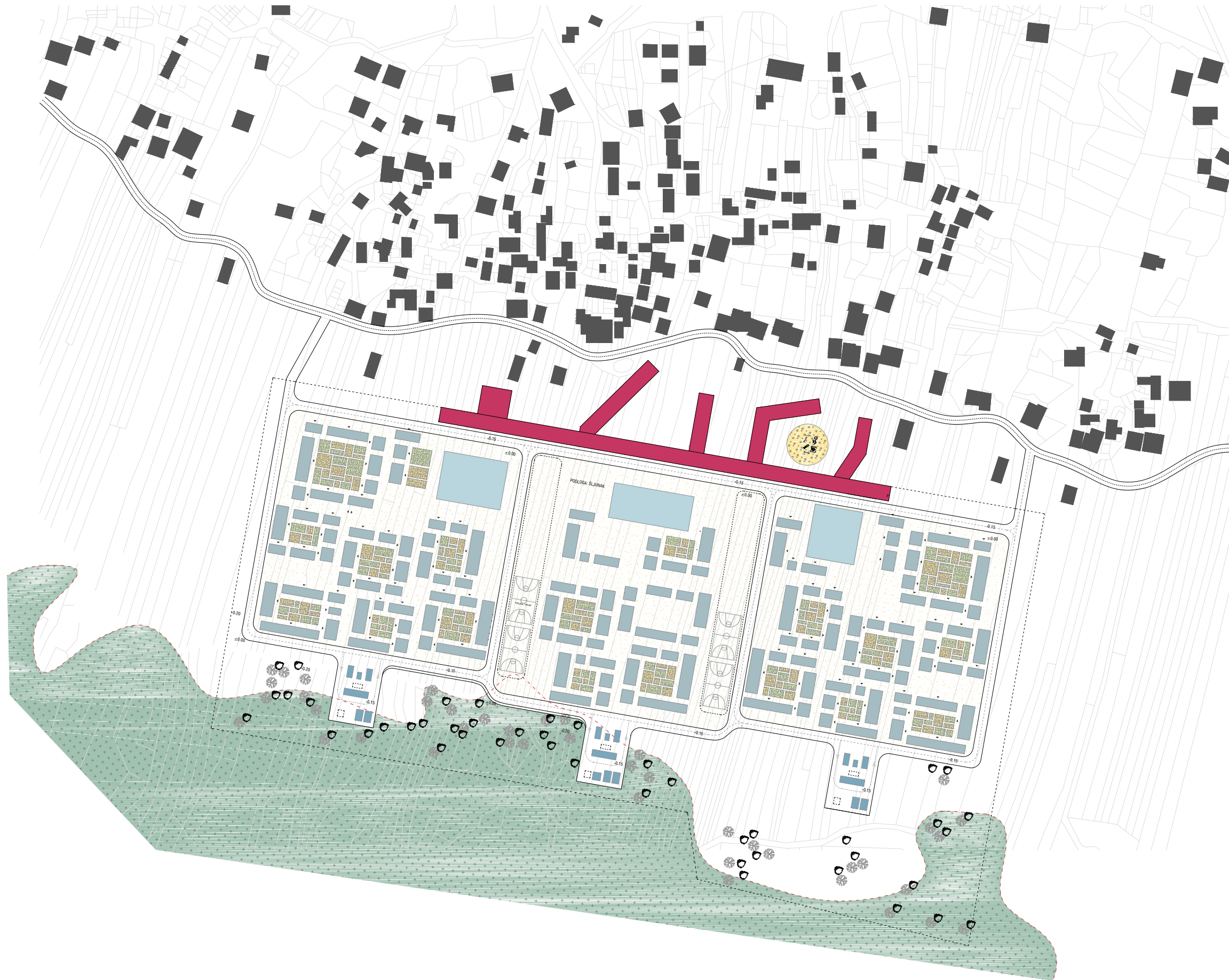
POZITIVNE STRANE:

- blizina centra grada
- širenje linije javnih sadržaja
- velik broj stanovnika > odlična interakcija
- direktna vizualna komunikacija s okolinom

NEGATIVNE STRANE:

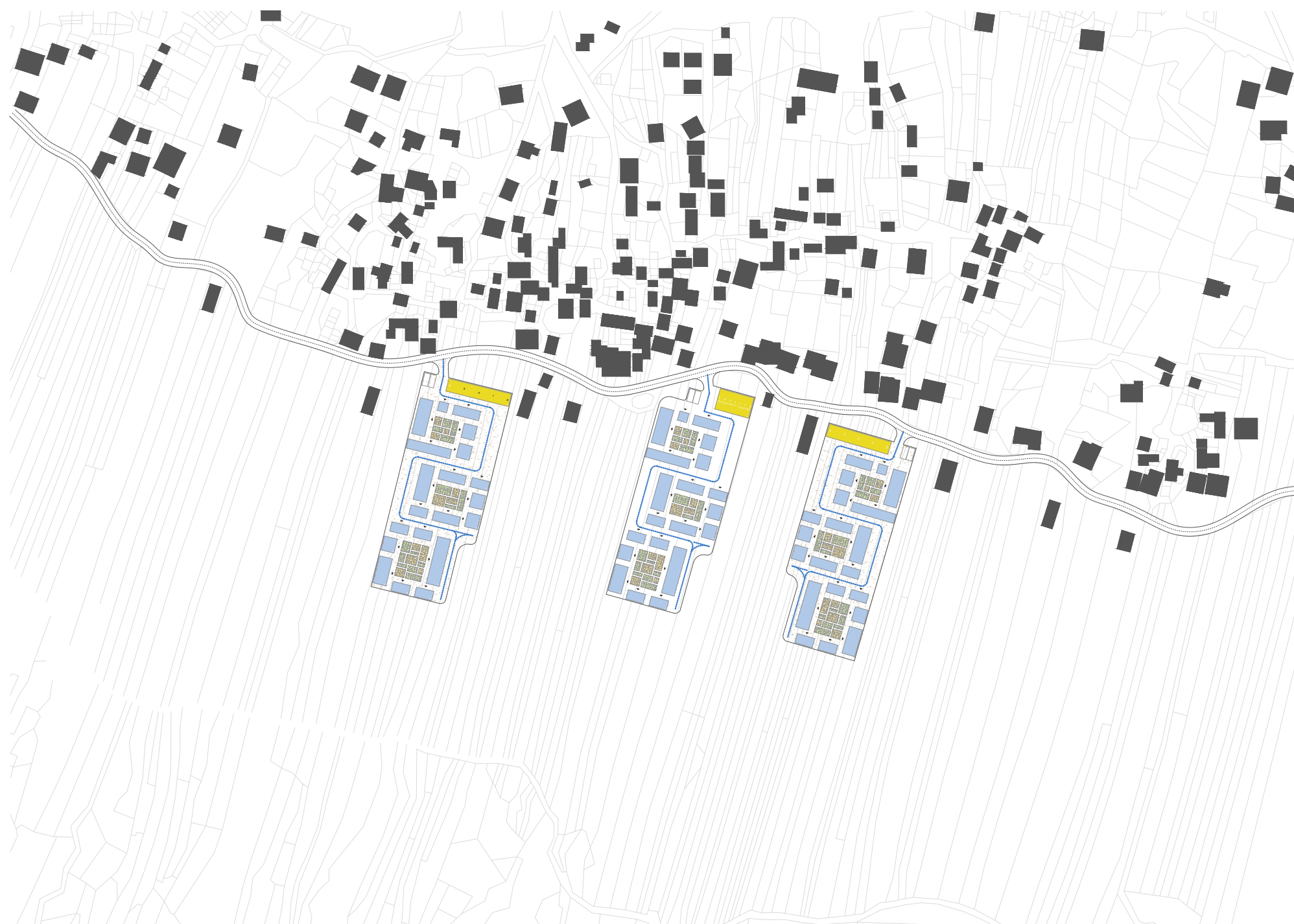
- imovinsko pravni odnosa (da li je zemljište u vlasništvu grada Sinja)

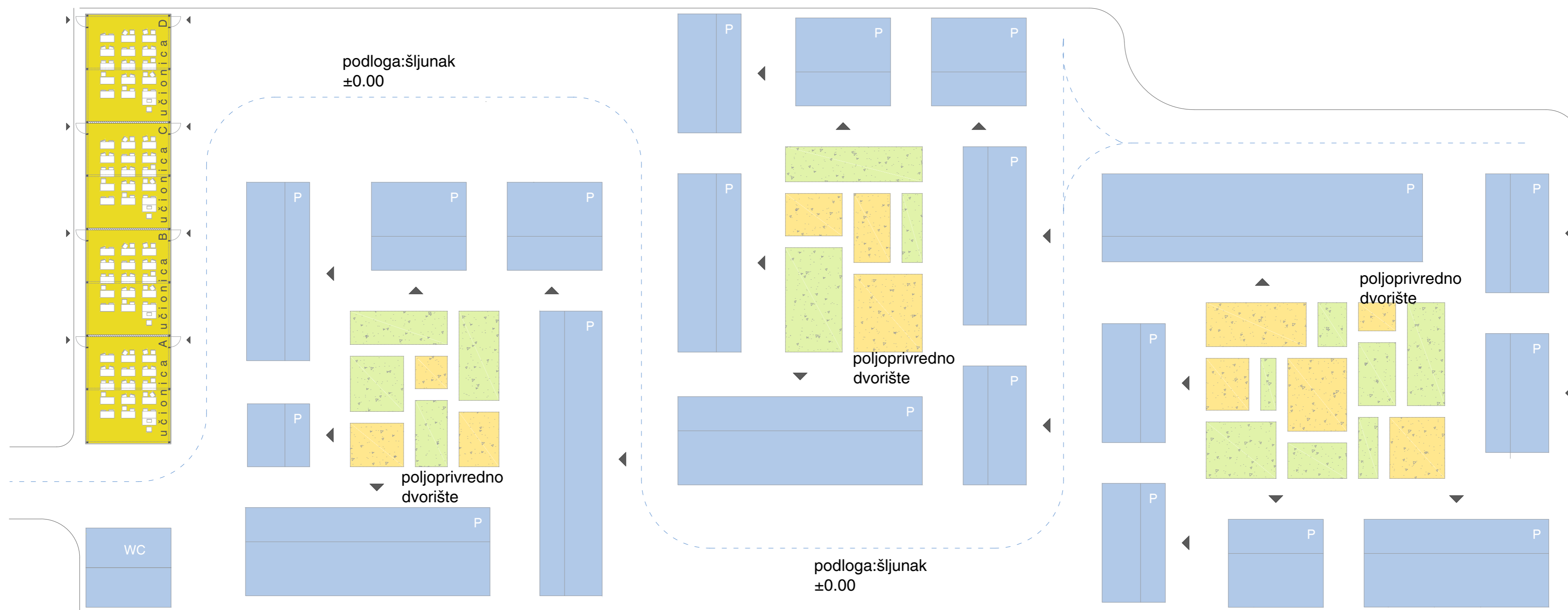
Model zauzima previše plodnog poljoprivrednog zemljišta, te se ovakav princip odbacuje, ali ne u potpunosti, već se prilagođava djelomično poljoprivrednim parcelama na puno manjem obuhvatu.

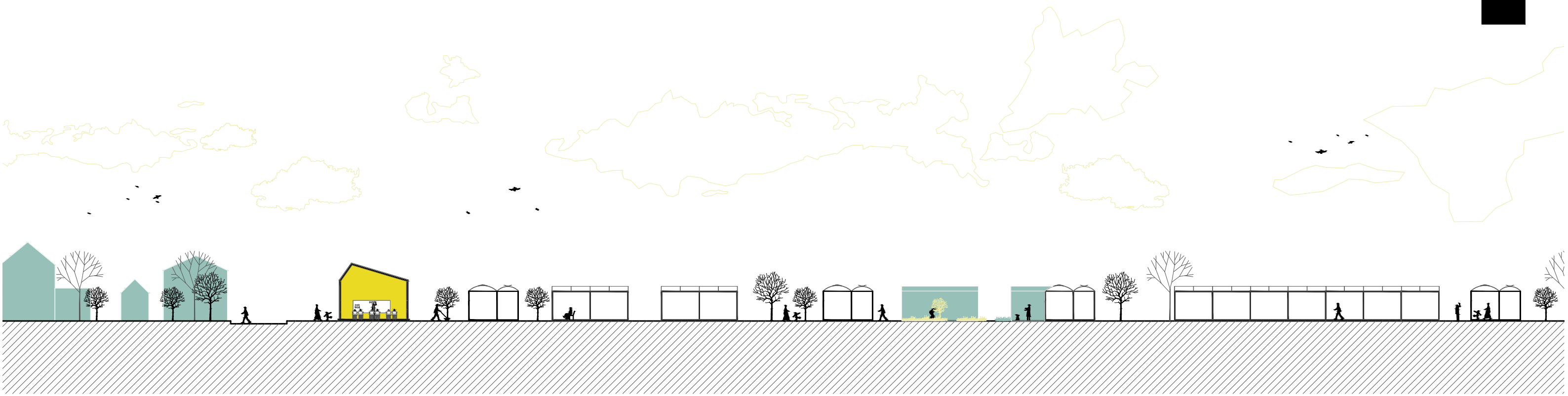
Prenamjenjeni model je podijeljen u tri dijela. Vlasnici zaposjednutog poljoprivrednog zemljišta daju svoje parcele izbjeglicama za smještaj u zamjenu za rad na poljima i dodatne javne sadržaje - škola, vrtić, društveni centar. Izbjeglice zauzvrat od zemljoposjednika dobiju određen prinos hrane sa obrađenih polja. Interaktivna zona se sada dijeli na 3 dijela, te nastaju interaktivne točke na kojima se odvija socijalizacija između lokalnog stanovništva i izbjeglica.

KOREKCIJE IDEALIZIRANOG MODELA BR. 2 NA LOKACIJI 1 - DUGOPOLJE 2

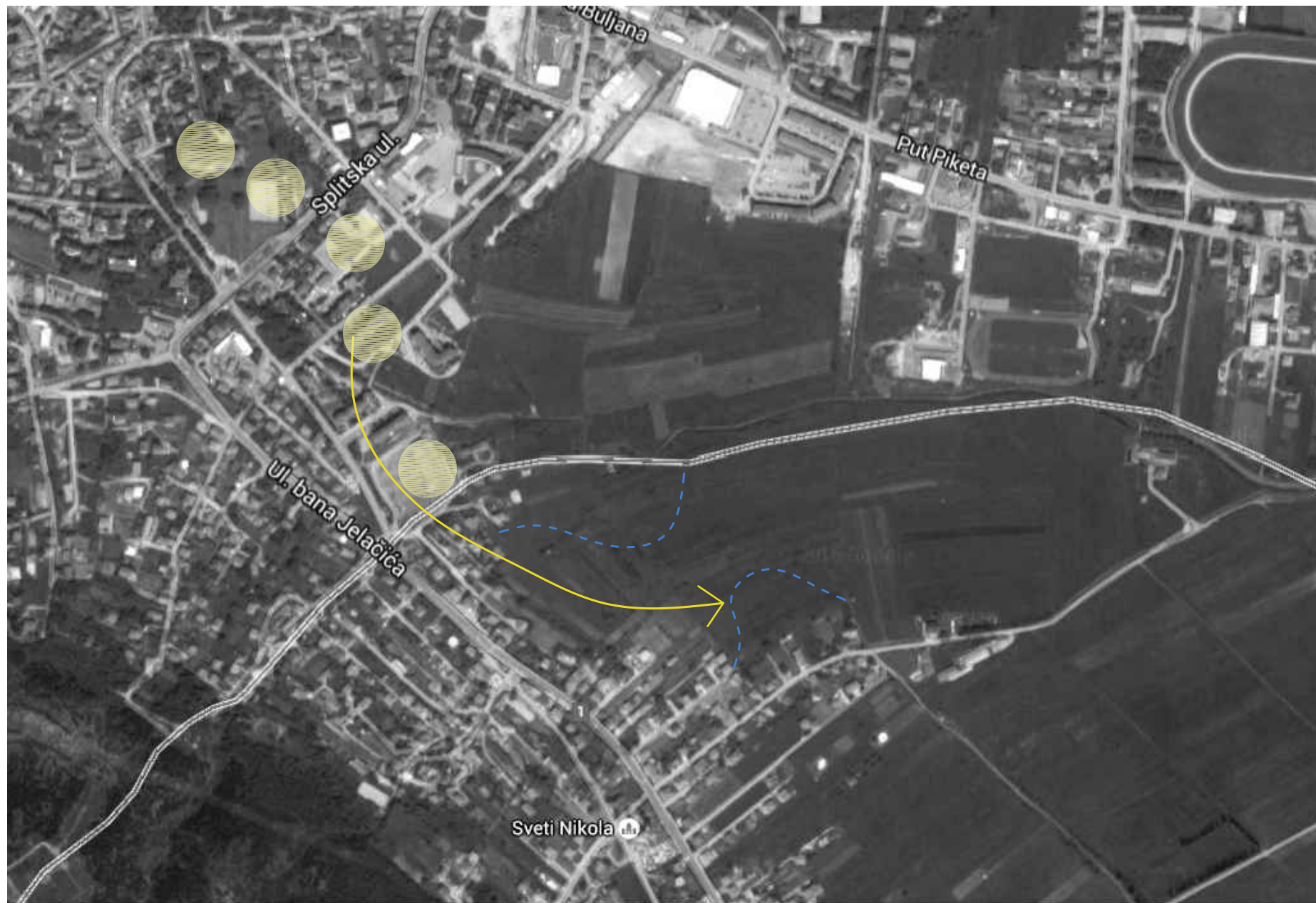

KOREKCIJE IDEALIZIRANOG MODELA BR. 2 NA LOKACIJI 1 - DUGOPOLJE 2

03

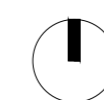

POSTOJEĆE NASELJE INTERKACIJA N O V A S T R U K T U R A

Interaktivna linija će se nastaviti na već postojeću liniju javnih sadržaja, dok će se smještajne jedinice nastaviti tj širiti na već postojeću stambenu arhitekturu. Na taj način zauzima se najmanje prostora, to jest ostavlja se više poljoprivrednog prostora za obrađivanje u središtu zone.

— širenje linije javnih sadržaja   - - - - širenje stambenog naselja   ● javni sadržaj

KOREKCIJE IDEALIZIRANOG MODELA BR. 2 NA LOKACIJI 3 - SINJ

03

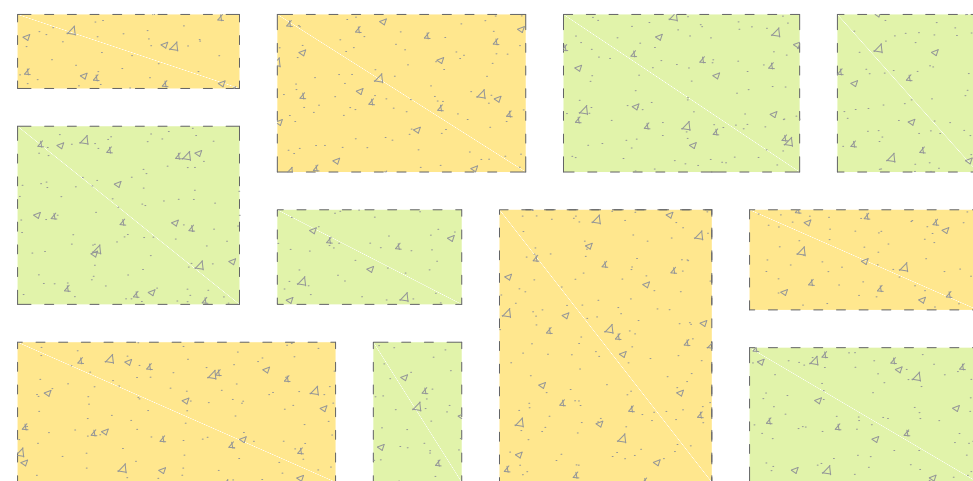
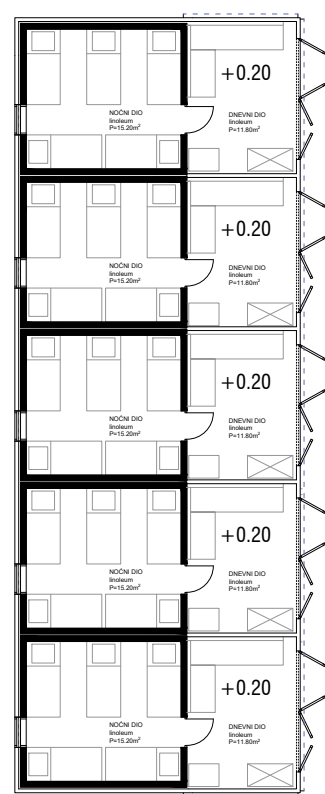
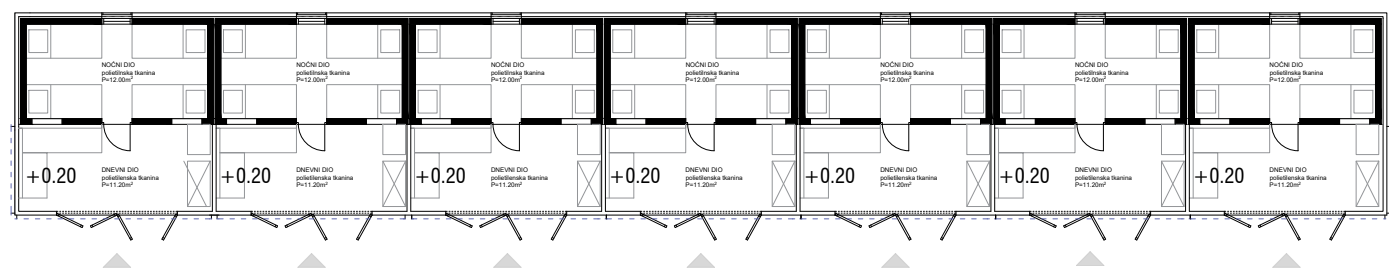
POSTOJEĆE NASELJE **INTERKACIJA**

N O V A S T R U K T U R A

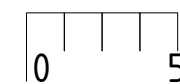
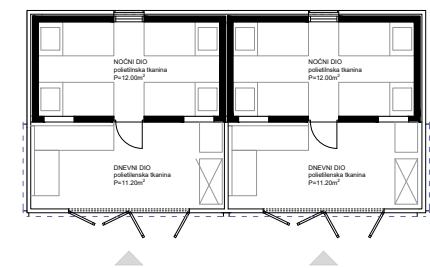
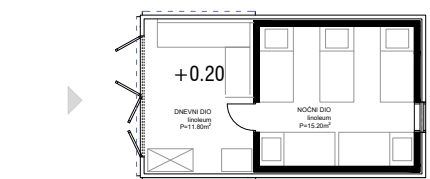
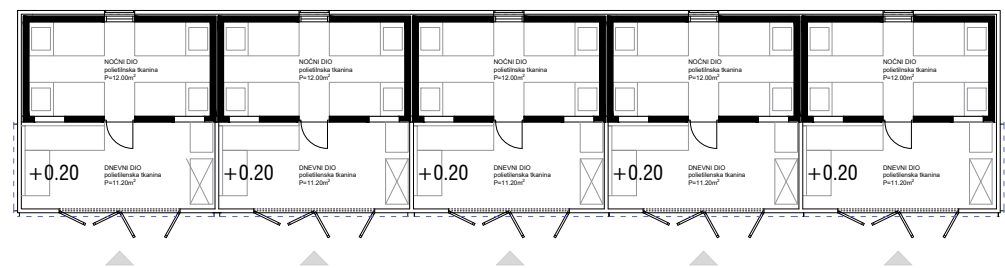
1. Tlocrt klastera
2. Perspektivni prikaz
3. Tlocrt smještajne jedinice
4. Presjek smještajne jedinice

04

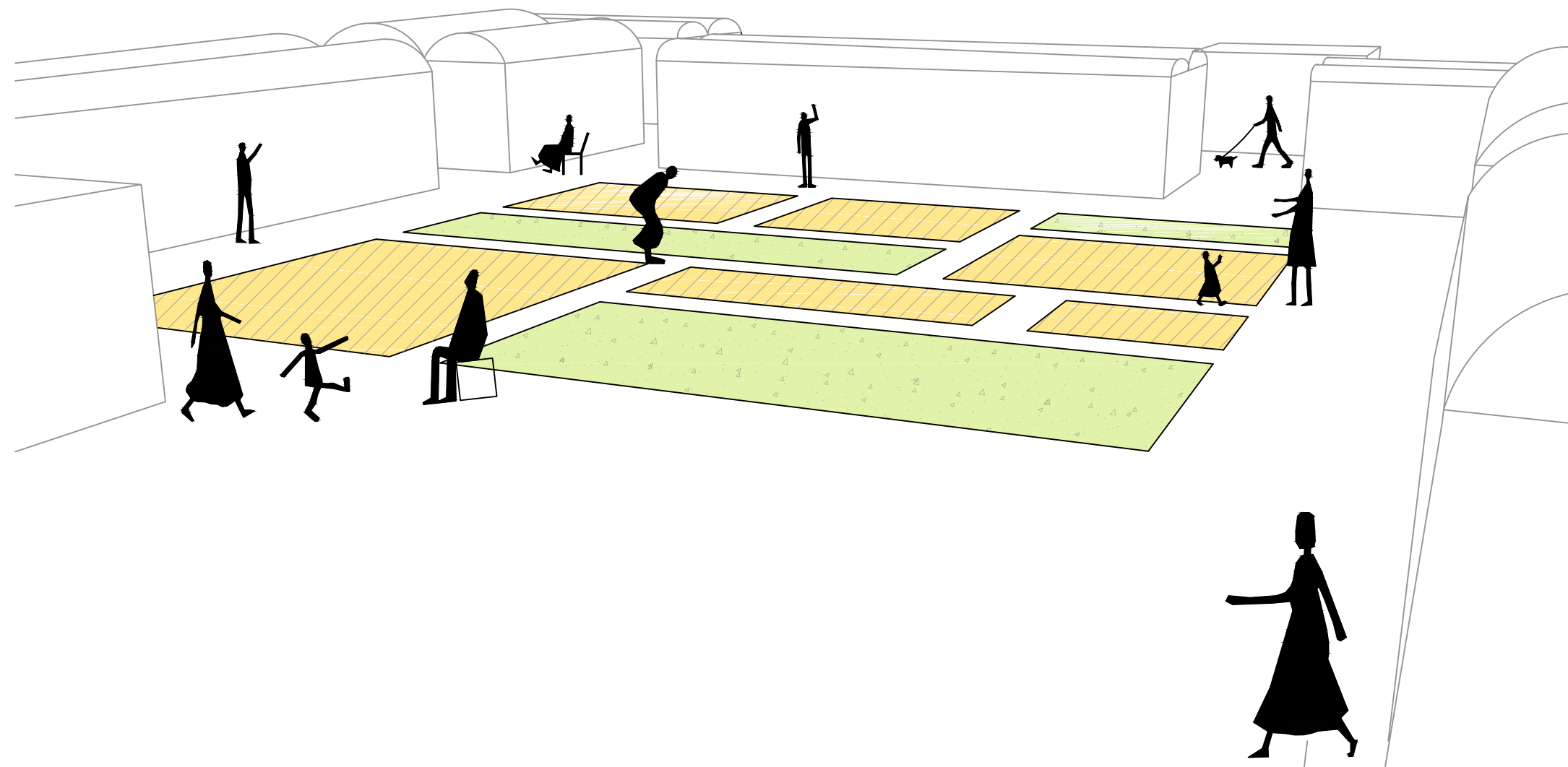
ARHITEKTURA

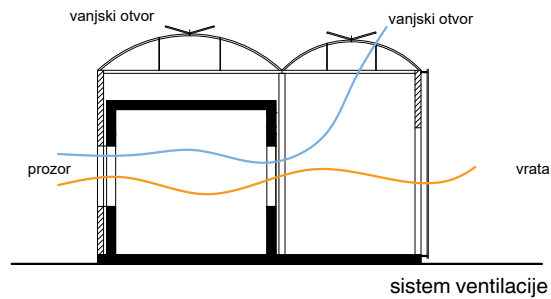
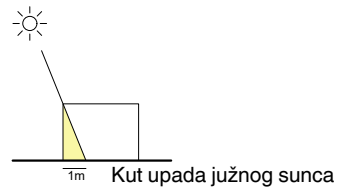
±0.00

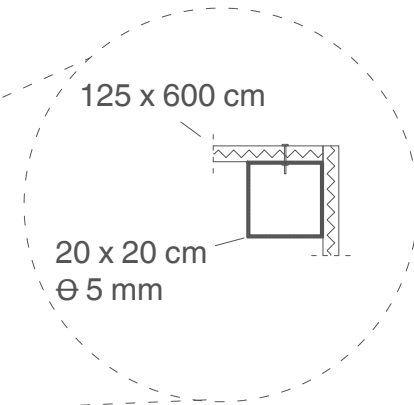
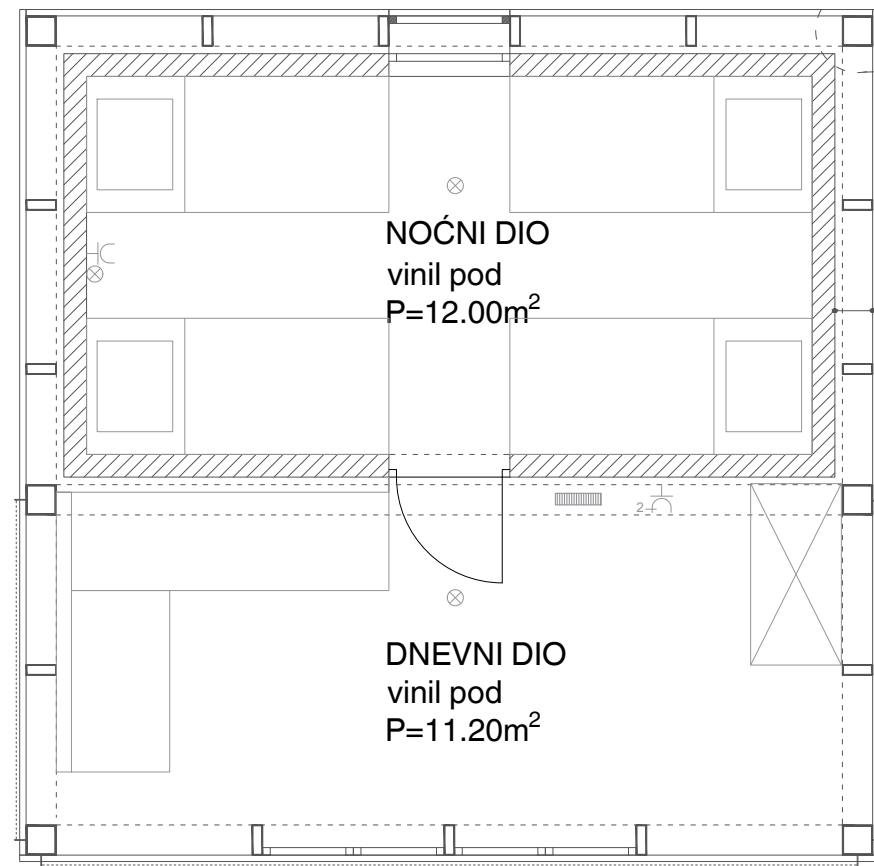

Smještajna jedinica je low-cost sistem staklenika. Sastoji se od dva dijela: noćnog i dnevnog. Noćni dio je ima duplu ovojnicu radi topline, dok se dnevni rastvara prema van. Konstrukcija je metalna, na koju su zakačeni fasadni polikarbonatni paneli. Južni dio je prekriven pomičnim polietilenskim platnom izvana, kao zaštita od sunca. Na lučnom krovu su ventilacijski otvori. Na taj način se prostor prirodno ventilira. Podloga je betonska ploča preko kojeg je postavljen vinil pod.

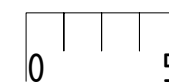
- ⊗ svjetiljka (zidna/stropna)
- 2 ⌋ set od 2 šuko priključnice (230V, 16A)
- ▒ električna grijalica

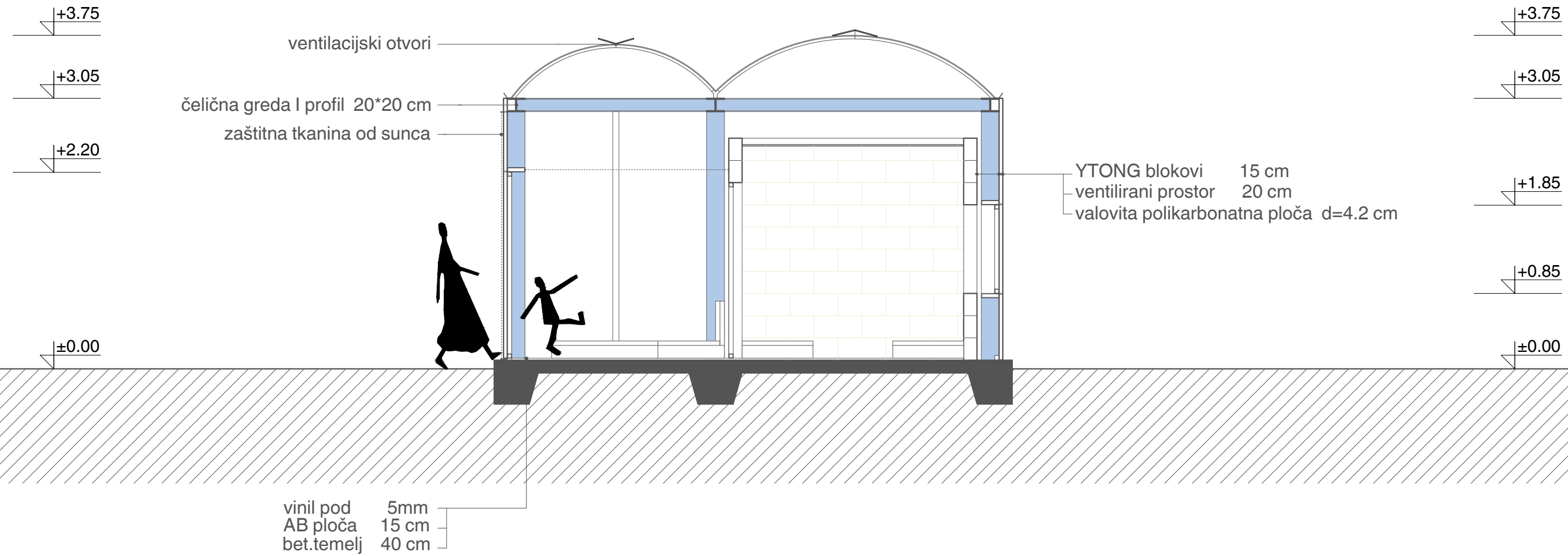

SPOJ čeličnog stupa i polikarbonatne ploče

- YTONG blokovi d =15 cm
- ventilirani prostor d=20 cm
- valovita polikarbonatna ploča d=4.2 cm

zaštitna tkanina od sunca

1. Dinamički plan izgradnje
2. Plan organizacije
3. Dovod i odvod vode
4. Referentni primjeri
5. Materijali i dimenzije otvora
6. Namještaj u smještajnoj jedinici
7. Literatura

05

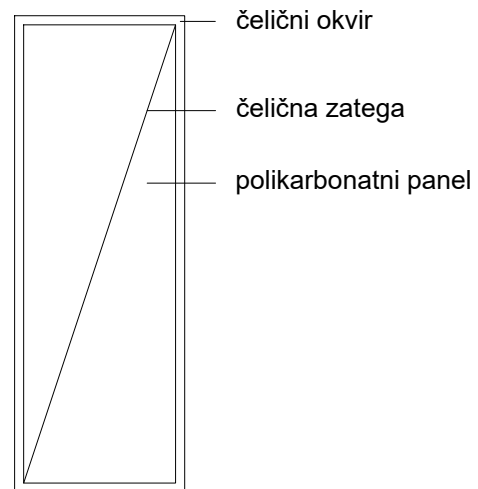
DETALJI

1. određivanje granica parcele			
2. iskolčavanje			
3. iskopi za temelje, podzemne cisterne i kanale kišnice i otpadne vode za (1Z)			
4. betoniranje temelja (1Z)	-iskopi za temelje, podzemne cisterne i kanale kišnice i otpadne vode za (2Z)		
5. postava podloge-šljunak (1Z)	-betoniranje temelja (2Z)	-iskopi za temelje, podzemne cisterne i kanale kišnice i otpadne vode za (2Z)	
6. monitiranje stambenih jedinica i servisa (1Z)	-postava podloge-šljunak (2Z)	-betoniranje temelja (2Z)	
7. betoniranje temelja javnih sadržaja	-monitiranje stambenih jedinica i servisa (2Z)		
8. postava podloge - šljunak		-postava podloge-šljunak (2Z)	
9. montiranje objekta javnih sadržaj		-monitiranje stambenih jedinica i servisa (2Z)	

1. određivanje granica parcele			
2. iskolčavanje			
3. iskopi za temelje, podzemne cisterne i kanale kišnice i otpadne vode za (1Z)			
4. betoniranje temelja (1Z)	-iskopi za temelje, podzemne cisterne i kanale kišnice i otpadne vode za (2Z)		
5. postava podloge-šljunak (1Z)	-betoniranje temelja (2Z)	-iskopi za temelje, podzemne cisterne i kanale kišnice i otpadne vode za (2Z)	
6. monitiranje stambenih jedinica i servisa (1Z)	-postava podloge-šljunak (2Z)	-betoniranje temelja (2Z)	
7. betoniranje temelja javnih sadržaja	-monitiranje stambenih jedinica i servisa (2Z)		
8. postava podloge - šljunak		-postava podloge-šljunak (2Z)	
9. montiranje objekta javnih sadržaja		-monitiranje stambenih jedinica i servisa (2Z)	

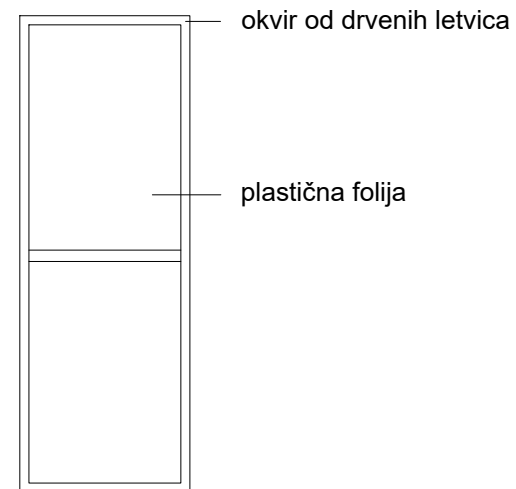
VANJSKA VRATA:

- materijal: polikarbonatni paneli + čelični okvir
- dimenzije jednog krila: 75*210cm

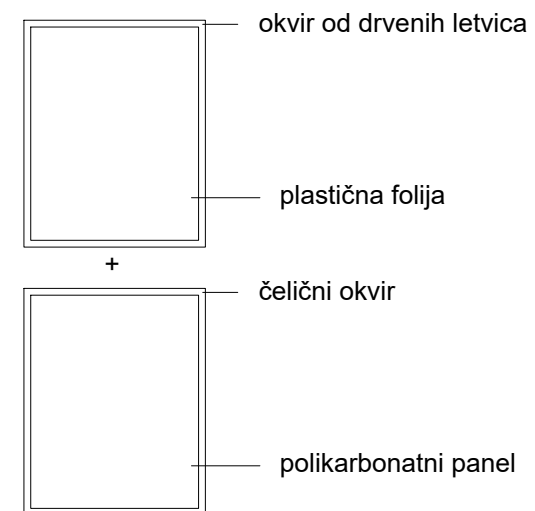
UNUTARNJA VRATA:

- materijal: plastična folija + okvir od drvenih letvica
- dimenzije : 80*210cm

VANJSKI PROZOR:

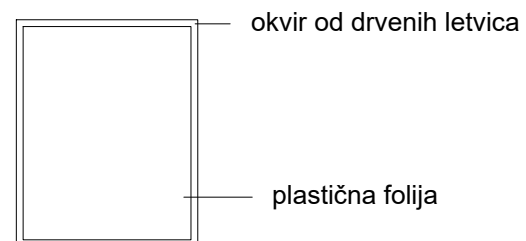
- materijal: plastična folija + okvir od drvenih letvica
- dimenzije : 80*100 cm
- +SJENILO
- materijal: polikarbonatni panel + čelični okvir

UNUTARNJI PROZOR:

- materijal: plastična folija + okvir od drvenih letvica
- dimenzije : 80*100 cm

+ zavjesa na šipci

N A M J E Š T A J

SJEDENJE

4 PALETE dim 80 *100 cm
+
2 spužve (obložene tkaninom)
dim 80*200*5 cm

KREVET

2 PALETE dim 80 *100 cm
+
spužva (obložena paučnom
navlakom sa elastičnim rubom) dim
80*200*5 cm
+
deka

KARTONSKI NAMJEŠTAJ

ormar

dječji krevet

stol i stolica

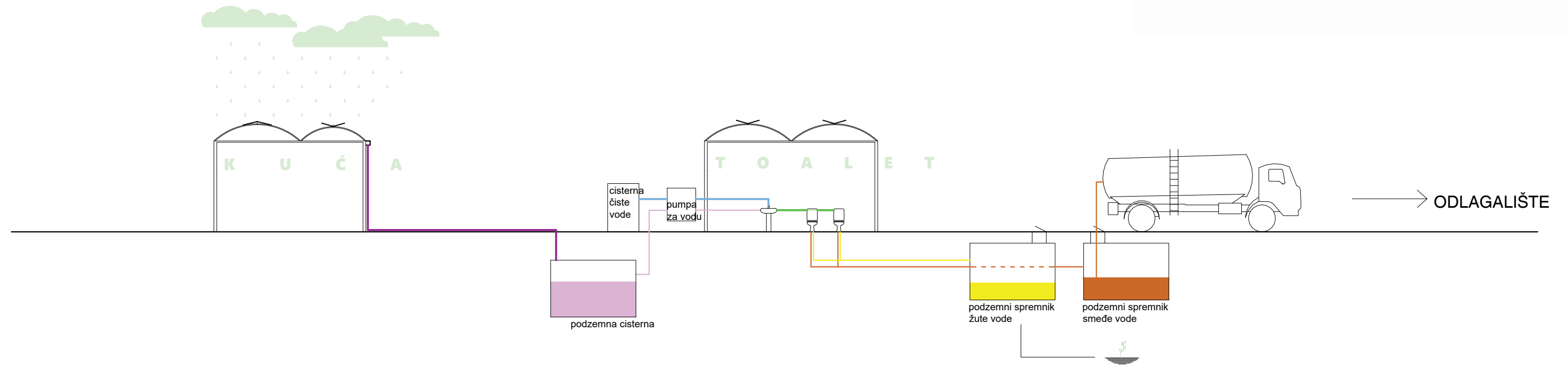
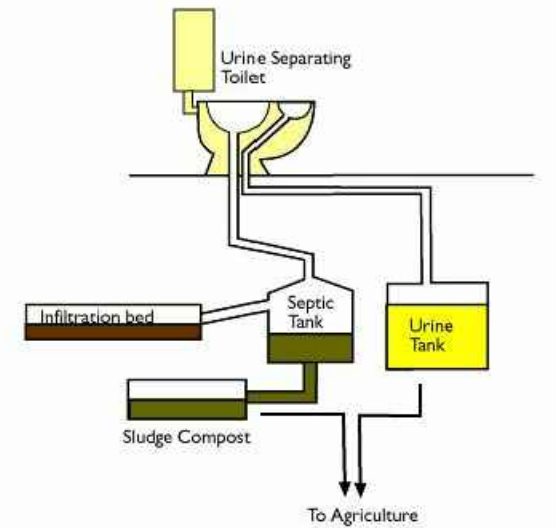
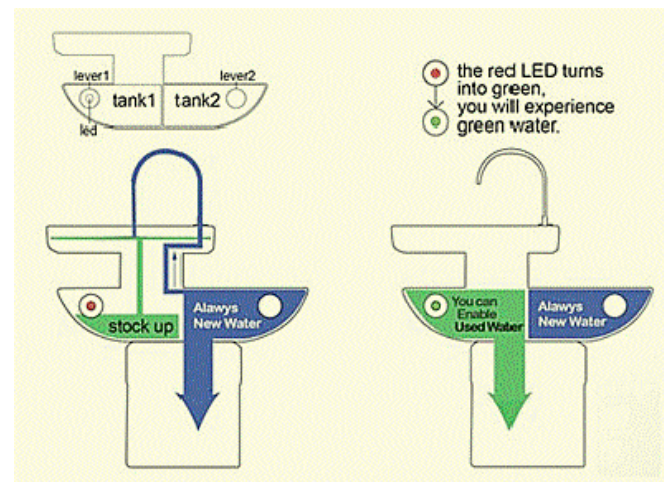

DOVOD I ODVOD VODE

Dovod vode je riješen na dva načina. Prvi način je sakupljanje kišnice na krovima rubnih objekata u svakom kasteru. Kišnica preko cijevi dolazi do podzemne cisterne iz koje se hidroforom pumpa u toaletu. Drugi način je dovoz čiste pitke vode preko cisterni iz koje se također pumpa hidroforom u kuhinju, te u toalet ovisno o potrošnji kišnice.

Također, sistem u toaletu omogućava da se 'potrošena' voda u umivaoniku koristi za vodokotlić. Ako se ne skupi dovoljno, koristi se 'čista kišnica'.

Otpadna voda se razvrstava na dva dijela: žuta voda i smeđa voda. Žuta voda se koristi za gnojivo, dok se smeđa odvozi na odlagalište takvog otpada.

REFERENTI PRIMJERI

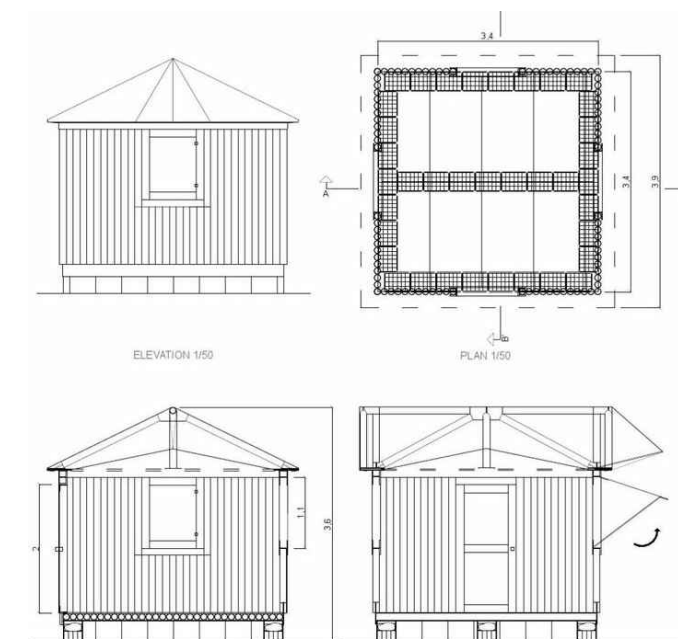
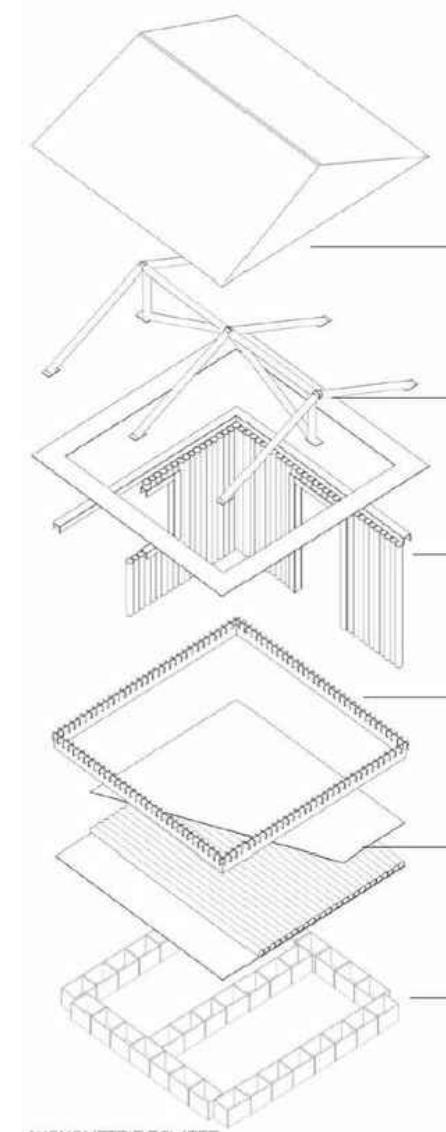
ALEJANDRO ARAVENA : Quinta Monroy,
Iquique, Čile 2003.

Naselje je izgrađeno za 100 obitelji na parceli veličine 5 000 m². Svaka jedinica ima 30 m², u kojoj se nalaze kuhinja i kupaonica. Svaka jedinica ima mogućnost jeftine nadogradnje, npr. sobe ili dnevnog boravka.

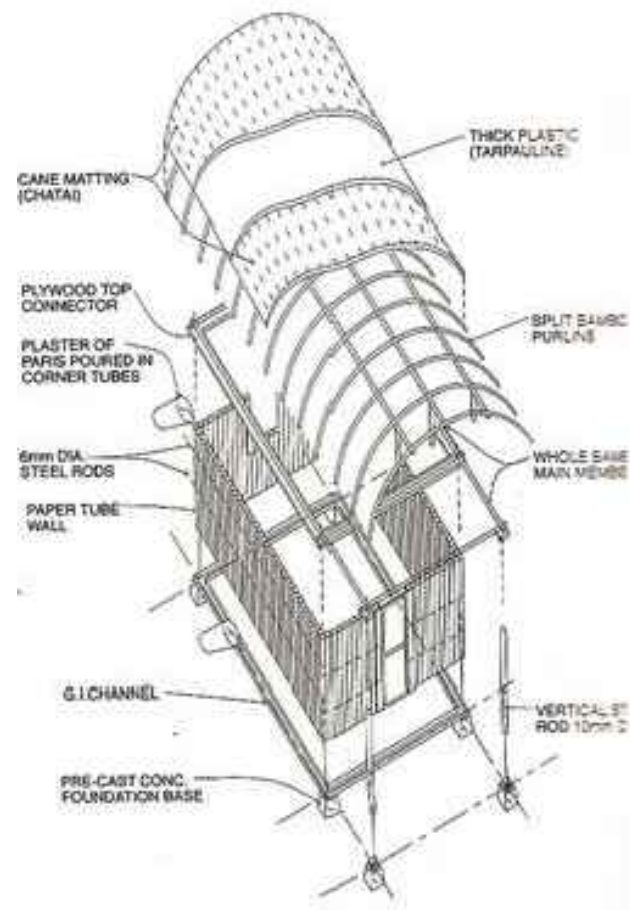
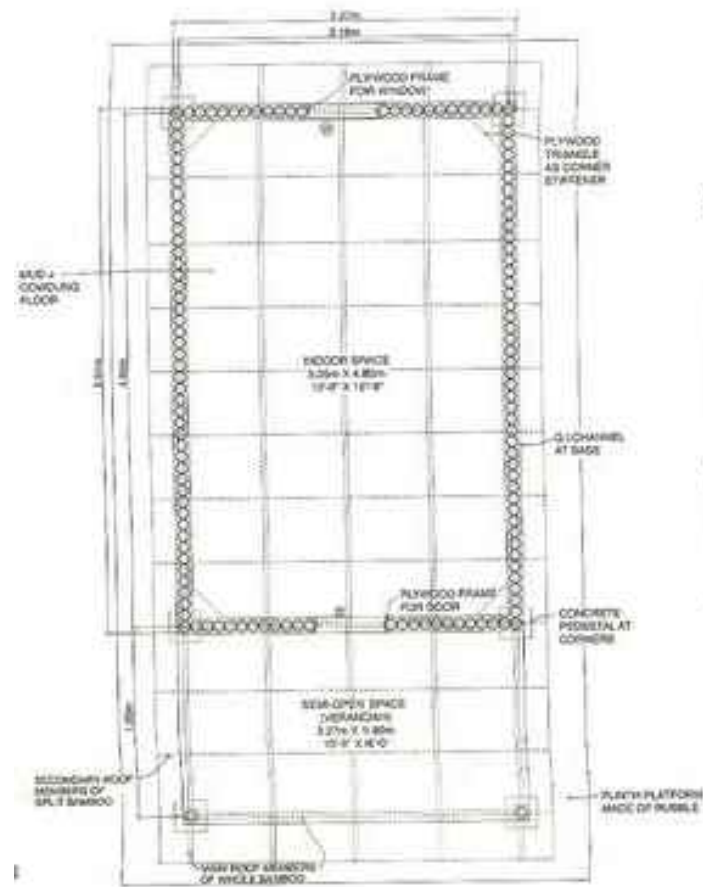
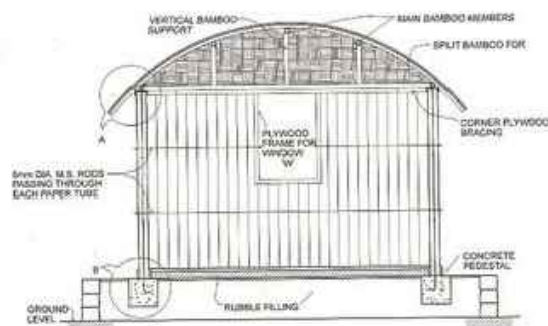
SHIGERU BAN : Paper log houses,
Kobe, Japan 1995.

Temelji se sastoje od doniranih pivskih sanduka sa vrećama pijeska. Zidovi su od kartonskih tuba, a krov je šatorskog materijala. Između jedinica je 1.8 m² zajedničkog prostora. Za izolaciju se koristi vodootporna spužvasta vrpca sa ljepilom. Jedinice se lako razmontiraju, a materijali se lako recikliraju ili odlažu.

SHIGERU BAN : Paper log houses, India 2001.

U ovom slučaju su za temelje korišteni ostaci srušene zgrade umjesto pivskih sanduka. Obložena je tradicionalnim podom od blata. Za krov je korišten bambus, od kojeg je oblikovan rebrasti svod. Lokalni materijal od trske se postavio preko tih rebara, te je na kraju prekriveno sve plastičnom ceradom i još jednim slojem materijala od trske. Ventilacija omogućena preko zabata, gdje su male rupice u materijalu koje omogućuju cirkuliranje zraka.

LACATON & VASSAL : Maison Coutras, Coutras, Francuska 2000.

Low-cost kuća u obliku dva staklenika sa metalnom konstrukcijom i transparentnom polikarbonatnom fasadom. Inteligentna tehnologija staklenika omogućuje reguliranje unutarnje klime, preko krovnih ventilacijskih otvora.

LITERATURA

Pisмени izvori

Hailey, Charlie. Camps: A guide to 21st-century space. Cambridge: The MIT Press, 2009.
Geoffrey P. Megargee: Encyclopedia of Campus and Ghettos, 1933-1945, Volume I. Bloomington: Indiana University Press, 2009.

Usmeni izvori

Bedir, Merve: predavanja 'The Disposable Human vs. Economies of Solidarity' - Future Architecture Platform, Oris Kuća arhitekture, 7. travnja 2016. godine

Internet izvori

<http://www.bbc.com/news/world-middle-east-23801200>
<http://www.aljazeera.com/indepth/features/2012/11/20121122134433914197.html>
<http://encyclopedia.1914-1918-online.net/article/refugees>
<http://www.wereldoorlog1418.nl/refugees/camp%20oldebroek/index.htm>
<http://organizingforpower.org/camp-casey/>

Griffiths, Jamin: FEMA City, dokumentarac 2007.
<https://www.youtube.com/watch?v=FCCmqlymg7c>